10
2026

VELKOMEZIŘÍČSKO



Vlak obnovily také meziříčské ruce

VELKOMEZIŘÍČSKO

Zpravodaj města Velké Meziříčí, periodikum územního samosprávného celku.

Vydává Město Velké Meziříčí, Radnická 29/1, 594 13, Velké Meziříčí, IČ 00295671.

Vychází měsíčně v nákladu 5 800 výtisků pro Velké Meziříčí a místní části Hrbov, Svařenov, Lhotky, Kúsky, Dolní Radslavice, Mostiště a Olší nad Oslavou, zdarma.

Evidenční číslo MK ČR E 11 305.

Adresa redakce:
Radnická 29/1, 594 13 Velké Meziříčí

Šéfredaktorka: Bc. Martina Váchová
Redaktor: Tomáš Adam
Redaktor: Petr Chňoupek

Telefon: 566 781 038, 724 063 930
E-mail: velkomeziricsko@velkemezirici.cz

Tisk, roznos: SAMAB PRESS GROUP, a. s., tiskarna@samab.cz, Česká pošta, s. p.

V případě nedodání zpravodaje se obraťte na Českou poštu Velké Meziříčí (+420 954 259 401).
Můžete si ho vyzvednout také ve vestibulu radnice, případně v redakci Velkomeziříčska.

Vydavatel si vyhrazuje právo krátit nebo upravit příspěvky bez předchozího souhlasu autora, v případě nedostatku místa je zcela odmítnout. Příspěvky některých autorů mohou vyjadřovat názory pisatele a nemusí se shodovat se stanoviskem vydavatele. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Velkomeziříčska bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.

Neoznačené příspěvky jsou zprávami vydavatele.

Toto číslo vychází ve středu 7. října 2026 (XXXVII. ročník).

Uzávěrka příštího čísla je 23. října 2026 ve 12:00.

Podklady pro inzerci, blahopřání a společenskou kroniku přijímáme:
Pondělí: 13:00–17:00
Středa: 10:00–12:00
Pátek: 8:00–12:00

VELKOMEZIŘÍČSKO V SÍTI:
www.velkomeziricsko.cz
@velkomeziricsko



Úvodník

Martin Kaman
místostarosta

Vážení spoluobčané, milí sousedé,

po čase vám znovu nabízím vycházkový úvodník. Říjen je na procházky po městě dobrý měsíc a je na co se dívat.

Začít můžete v knihovně, kterou jsme v září po rekonstrukci a přístavbě otevřeli. Stalo se z ní nejen důstojné zázemí pro knihovnice a čtenáře, ale také komunitní centrum a moderní místo pro volný čas. Knihovna už má 500 nových čtenářů a ti zjišťují, že zdaleka nejde jen o půjčování knih. Nabízí třeba e-knihy, půjčování audioknih nebo pohádkové kufříky pro děti. Schválně, zastavte se.

Náměstí se zaceluje, dlažba míří před radnici. Vodní trysky a mlžítka jsou v zemi, vysazeno je pět nových lip a v listopadu zahradníci přidají ještě platan u zvonu vedle kostela. Z kostelní věže pomalu, ale jistě mizí lešení a opravené hodiny s novými ciferníky již ukazují správný čas.

Cyklostezka do Balinského údolí už má asfalt. Je to zatím první úsek, ale důležitý. Cyklisté se po něm bezpečně vyhnou nepřehledným zatáčkám na Uhřínovské ulici. S městem ji propojí další úsek nad splavem u koupaliště, který je už vyprojektovaný. V ulicích a na sídlištích právě měníme 66 laviček a 11 odpadkových košů.

Od 2. října platí zákaz pití alkoholu na veřejných prostranstvích na větším území. Zóna v centru se rozšířila až k Balince a k Poříčí, zóna u Billy pokračuje podél Balinky až k Třebíčské a nově přibylo okolí Oslavy na Nábřeží a autobusové nádraží. Městská policie tak může zasáhnout i tam, kde jí vyhláška dosud nedávala oporu. Výjimku mají restaurační zahrádky, veřejné akce, Silvestr a Nový rok.

Ne všechno je na procházce vidět. Vedle staveb pracujeme také na nové koncepci rozvoje kultury a na koncepci rozvoje cestovního ruchu. Obě mají říct, kam má město v těchto oblastech mířit v dalších letech.

A jednu procházku si nechte na 9. nebo 10. října – k volbám. Volíme nové zastupitelstvo města a zároveň senátora, případné druhé kolo senátních voleb bude 16. a 17. října.

Tohle je můj poslední úvodník v tomto volebním období. Děkuji zastupitelům, členům komisí rady i komisí pro místní správu za čtyři roky spolupráce. Věřím, že nové zastupitelstvo na tuto práci naváže.

Přeji vám příjemné podzimní procházky.









Dlažba míří před radnici, přibývají nové stromy i osvětlení

Dláždění se posunulo až před radnici. Velkoformátová dlažba už je také ve střední části náměstí mezi vodními prvky. Hotové jsou povrchy ve slepé ulici pod radnicí.

Dokončení dláždění komunikace před radnicí a v křižovatce ulic Vrchovecká, Radnická a Náměstí si vyžádalo dočasné úplné uzavření vjezdu na náměstí, v týdnu od 1. do 8. října se tam Vrchoveckou ulicí nedostane ani dopravní obsluha. K obchodům a provozovnám může přijet z Novosadů přes Šebestiánské náměstí a dále Komenského ulicí, která je po dobu prací průjezdná v obou směrech.

Na náměstí zároveň pokračují další práce. Stavbaři osadili nové sloupy a lampy veřejného osvětlení, které již začaly svítit. Dokončena je také oprava kostelní věže a ciferníků hodin. Lešení postupně mizí a po jeho odstranění dlaždiči doplní poslední chybějící plochy kolem věže.

Proměnou prochází také zeleň. Ve středové části náměstí zahradníci vysadili pět nových lip do jam vyplněných strukturálním substrátem. Jedna lípa stojí mezi kostelem a kašnou, dvě mezi stávajícími stromy a další dvě před pomníkem padlých. Rabátka kolem stromů zkrášlí bíle kvetoucí trvalky. Na podzim doplní výsadbu ještě platan vedle zvonu u kostela.

V Radnické ulici mezitím archeologové uvolnili parkoviště a stavbaři se pustili do posledního vsakovacího objektu. Pokračuje také pokládka sítí. V listopadu firma Gardenline plánuje zahájit práce ve Vrchovecké a Mlýnské ulici.

Dětské hřiště na Rozkoši se blíží dokončení. Kořeny javoru překlenula terénní vlna a celý okruh čeká na kamenný koberec, po němž mohou děti běhat i jezdit na koloběžkách.

Martina Váchová



Knihovna je zpět. Nabízí moderní zázemí i nové služby

Knihovna je zpět. Nové moderní prostory ve čtvrtek 10. září poprvé navštívili hosté, čtenáři i další zájemci. Po dvou letech se tak knihovníci vrátili z provizorního působiště v Charitě do své původní budovy, která prošla rozsáhlou rekonstrukcí a přístavbou.

Novotou a knihami vonící interiér zalitý denním světlem, které dovnitř přichází prosklenými stěnami, zaplnili lidé. Svou někdejší knihovnu, kam roky chodili, by tu poznali jen stěží. Na jejím místě vzniklo velkorysé moderní zázemí, které zdaleka neslouží jen k půjčování knih. „Rekonstrukcí a přístavbou z knihovny vznikl objekt, který má hned několik dalších funkcí, než je půjčování knih. Dnes máme k dispozici krásný prostor pro kvalitní trávení volného času. Navíc jde o nádhernou architekturu, která významně zkvalitnila veřejný prostor ve městě," vyzdvihl starosta Alexandros Kaminaras. „Velké Meziříčí má od této chvíle knihovnu, za kterou se rozhodně nemusí stydět. Knihovnu, která ještě dlouho bude rozepsanou knihou s otevřeným koncem," řekla ředitelka městské knihovny Ivana Vaňková.

Nová knihovna je zároveň komunitním a kulturním centrem. Její součástí jsou multifunkční sál i divadelní scéna, kde se budou konat besedy, přednášky, výstavy, představení i hudební programy. Návštěvníci mohou využít také pobytovou zahradu, která nabízí místo pro odpočinek s knihou, společenskou hru nebo třeba letní opékání buřtů. Nové zázemí umožňuje nabídnout pestrý program – od kvízů, čtenářského binga, Noci s Andersenem či Lovců perel, přes dílny a klubová setkání, až po nové programy pro školy. Chybět nebudou ani tradiční akce a nové projekty. Proměnou prošly také samotné knihovní služby. Novinkou je knihobox, digitální knihovna nebo malá digitální čítárna. Dětem je určena lekotéka a pohádkové kufříky, rozšířil se také regionální fond. Praktickou novinkou je možnost elektronické úhrady poplatků.

Z původní budovy mateřské školy, která vznikla v takzvané akci Z, je dnes moderní komunitní centrum. Jeho podobu navrhlo studio UYO architekti. Rekonstrukce a přístavba včetně vybavení vyšly na 90 milionů korun, z nichž 65,6 milionu pokryla evropská dotace prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu. „Tento projekt je pro mě dalším důkazem smysluplného čerpání evropských dotací. Na modernizaci knihoven máme na roky 2021–2027 vyčleněno více než 1,8 mld. korun z EU, které pomohly s proměnou 65 knihoven napříč Českou republikou," doplnila Renata Marková, ředitelka Centra pro regionální rozvoj Jihlava, které má dotační program na starosti.

Zhotovitelem stavby byla Společnost knihovna VM, tedy konsorcium velkomeziříčských firem Gremis a Atika – Lysý. Nábytkem knihovnu vybavila rovněž místní firma ITK interiéry.



„Přeji knihovně, aby sloužila výborně a dlouho, a když se tak dívám na ty davy lidí kolem sebe, aby taky zvládla nápor čtenářů," podotkl jednatel firmy Gremis Miroslav Štola. Samotné stavební práce trvaly dva roky. Během léta pak začalo stěhování knihovního fondu a vybavení z provizorních prostor v Charitě. Po měsících příprav tak může knihovna znovu přivítat své čtenáře – tentokrát v prostředí, které nabízí výrazně více možností než dříve.

Slavnostní otevření knihovny zpestřili svým vystoupením členové Divadla Ikaros, Tanečního orchestru, kytarového souboru a tanečního oboru ZUŠ. Nechyběly komentované prohlídky budovy.

Martina Váchová














KNIHOVNA DOSPĚLÍ





Od kanalizace po chodníky. Místní části bilancovaly uplynulé roky

Starosta Alexandros Kaminaras a místostarosta Martin Kaman se v září postupně setkali se členy komisí pro místní správu a obyvateli místních částí Mostiště, Olší nad Oslavou, Hrbov a Svařenov a Lhotky, Kúsky a Dolní Radslavice. Společně bilancovali, co se během volebního období podařilo, a mluvili také o dalších investicích a problémech jednotlivých místních částí.



Mostiště: Připravují nové chodníky i tělocvičnu

V Mostištích se podařilo dokončit 29 investičních akcí za 45,2 milionu korun, z nichž 24,5 milionu pokryly dotace. Patří mezi ně přístavba mateřské školy, kanalizace v horní části od nemocnice nebo uložení veřejného osvětlení do země v Oboře. Připravují se chodníky, prodloužení osvětlení k vodojemu nebo nový most u kulturního domu. Velkým záměrem je také tělocvična u základní školy. Obyvatelé řešili hlavně bezpečnost u školy, chodníky a přeplněné kontejnery.



Lhotky, Kúsky a Dolní Radslavice: Přistavěly školku a připravují chodníky

Ve Lhotkách, Kúskách a Dolních Radslavicích se uskutečnilo 45 investičních akcí za 29 898 536 korun, z toho 1 282 424 korun pokryly dotace. Šlo například o opravu cesty na Březejc, nové chodníky a osvětlení nebo úpravy hasičského hřiště a kulturního domu. Ve Lhotkách pokračují chodníky a přístavba mateřské školy. Připravují se další chodníky, opravy komunikací a fasáda kulturního domu. Diskuse se točila hlavně kolem dopravy a rychle jedoucích řidičů.



Olší nad Oslavou: Po kanalizaci přicházejí na řadu silnice

V Olší se uskutečnilo 30 investičních akcí za 133 milionů korun, z toho 83 milionů tvořily dotace. Největší byla nová kanalizace za zhruba 109 milionů korun. Nové je také hasičské auto, kotelna a parkování u kulturního domu či spojovací komunikace k nemocnici. Dokončují se opravy silnic po stavbě kanalizace a připravuje se rozšíření hasičské zbrojnice.



Hrbov a Svařenov: Peníze šetří na kanalizaci

Hrbov a Svařenov mají za sebou 28 investičních akcí za 6,38 milionu korun, z toho 1,7 milionu pokryly dotace. Patří mezi ně rekonstrukce hasičské zbrojnice, úprava parčíku, oplocení sportovního areálu nebo opravy kulturního domu. Místní část má zároveň v rezervě 31 milionů korun, které šetří především na novou kanalizaci.

Martina Váchová a Petr Chňoupek



Zjednosměrnit, nebo ne? Lidé diskutovali s vedením města o dopravě

Chcete zjednosměrnit část ulic gen. Jaroše a Čechova, nebo to odmítáte? Právě na to se zástupci města ptali obyvatel, kteří přišli na veřejné projednání dopravy v této lokalitě.

Více než padesát lidí se v úterý 29. září sešlo v knihovně se starostou Alexandrosem Kaminarasem, místostarostou Martinem Kamanem a zástupci odboru dopravy a oddělení investic městského úřadu. Hlavním tématem byla doprava v ulicích gen. Jaroše a Čechova.

Město chce začít postupně naplňovat studii revitalizace sídliště Bezděkov, kterou už má zpracovanou. „V rozpočtu na rok 2027 chceme vyčlenit peníze na zahájení projektování prvních úprav, které by nám pomohly získat víc parkovacích míst," uvedl místostarosta Martin Kaman. Obyvatele totiž trápí především nedostatek parkovacích míst a také nepřehledné křižovatky v sídlišti.

Zástupci města proto chtěli slyšet, jak obyvatelé vnímají možné zjednosměrnění části ulic gen. Jaroše a Čechova a také návrh na zpomalovací opatření. Zatímco s prvním návrhem převážná většina přítomných nesouhlasila, u druhého se lidé přikláněli spíše k jeho podpoře.

„Informace a podněty přímo od vás, kteří tu žijete a znáte situaci nejlépe, jsou pro nás velmi cenné. Vaše návrhy a připomínky bereme v potaz," uzavřel po dlouhé a živé diskusi místostarosta. Ta ukázala, že hledání řešení dopravy v sídlištích vzniklých v minulém století bude vždy něco za něco.

Martina Váchová



Středa 7. října
16.30 komentovaná procházka
17.30 setkání v knihovně

Jak funguje město? Přijďte se zeptat

Co se za poslední čtyři roky ve Velkém Meziříčí povedlo? Co naopak nevyšlo podle představ? Co město čeká v dalších letech? A hlavně – máte otázku, na kterou chcete znát odpověď přímo od vedení města – starosty Alexandrose Kaminarase a místostarosty Martina Kamana?

Přijďte ve středu 7. října. Setkání začne v 16.30 komentovanou procházkou stavbou náměstí, sraz je pod lípami, a od 17.30 bude pokračovat ve společenském sále městské knihovny.

Čeká vás otevřené setkání na téma Jak funguje město, ohlédnutí za uplynulými čtyřmi lety, zhodnocení toho, co se podařilo i co ne, a představení plánů do dalších let.

Velký prostor dostanou vaše dotazy a diskuze. Přijďte se zeptat na to, co vás ve městě zajímá, trápí nebo naopak těší. Napřímo se starostou a místostarostou.

red



Město v listopadu ocení další osobnosti

Za dlouholetý přínos pro Velké Meziříčí město ocení Helenu Švecovou, Miroslava Štěpánka, Ilonu Jůdovou a Marii Šplíchalovou, tým pořadatelů Fajtfestu a in memoriam také Františka Podstatzky-Lichtensteina. Jejich nominace schválili zastupitelé.

Předsedkyně Vlastivědné a genealogické společnosti Helena Švecová získá Cenu města Velké Meziříčí za popularizaci historie Velkomeziříčska a rozvoj vlastivědného a genealogického bádání v regionu. Sochař, šperkař a umělecký pasíř Miroslav Štěpánek bude oceněn za celoživotní dílo v oblasti umění. Zakladatelky dobročinné iniciativy Káva od srdce Ilona Jůdová (Havlátová) a Marie Šplíchalová (Procházková) získají ocenění za rozvoj solidarity, dobrovolnictví a komunitního života ve městě. Tým pořadatelů hudebního festivalu Fajtfest byl nominován za dlouhodobý a mimořádný přínos v oblasti kultury, organizaci veřejných akcí a reprezentaci města na národní i mezinárodní úrovni. In memoriam město ocení také Františka Podstatzky-Lichtensteina, který založil nadační fond na pomoc zdravotně postiženým, vážně nemocným a sociálně slabým lidem, a také pro vzdělávání, pořádání koncertů, podporu kultury a muzejnictví a zvyšování informovanosti o dědictví rodu Podstatzky-Lichtensteinů. Nadační fond jeho odkaz naplňuje už deset let. Slavnostní ceremoniál předávání Ceny města se uskuteční ve čtvrtek 12. listopadu od 18 hodin ve velkém sále Jupiter clubu.

Martina Váchová



V ulicích přibývají nové lavičky i odpadkové koše

Začala třetí etapa výměny městského mobiliáře. Nové lavičky už dostala Družstevní ulice. Firma Martina Párala zahájila výměnu právě na Družstevní. Během podzimu bude pokračovat v dalších ulicích – Nad Tratí, Bezručově, Hornoměstské a Františky Stránecké. Nové lavičky a odpadkové koše dostanou také ulice Čechova a Bezděkov a areál Svitu.

Celkem letos ve městě přibyde šestašedesát laviček a jedenáct odpadkových košů.

Martina Váchová



Zastupitelé posunuli opravu zimního stadionu k soutěži

Výměna střešního a stěnového pláště zimního stadionu se posouvá o krok dál. Zastupitelé schválili vyhlášení zadávacího řízení na jeho opláštění. Město přitom počítá s tím, že do samotné stavby se pustí pouze v případě, že získá slíbenou dotaci od Národní sportovní agentury.

Zakázka bude soutěžena metodou Design & Build. Vybraný zhotovitel tak nejprve zpracuje dokumentaci pro provádění stavby a následně zajistí její realizaci. Maximální cena dokumentace byla stanovena na 1,8 milionu korun, samotná stavba může podle zadávacích podmínek stát nejvýše 48,5 milionu korun DPH.

Město chce na výměnu pláště získat 20 milionů korun z dotačního programu Národní sportovní agentury. Pokud dotaci obdrží, předpokládá realizaci od dubna do srpna 2027. Pokud by v plánovaném termínu ještě nebylo o dotaci rozhodnuto, může se stavba přesunout na rok 2028.

Současný postup má městu umožnit připravit zakázku rychleji, aby stihlo dotační termíny. Podklady pro zadávací řízení už má k dispozici – zpracována je dokumentace pro povolení záměru i kniha standardů. Nyní tedy na řadě soutěž o zhotovitele.

Samotná realizace však zůstává podmíněna získáním dotace. Pokud bude přiznána nižší částka, mohou zastupitelé rozhodnout o realizaci s nižší podporou. Stejně tak mohou v případě nepřiznání dotace rozhodnout o realizaci z vlastních prostředků, nebo zadávací řízení zrušit.

Martina Váchová

Zákaz alkoholu míří k Oslavě, Balince i nádraží

Zastupitelé schválili rozšíření zákazu konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích i do dalších lokalit Velkého Meziříčí. Nově se týká okolí řeky Oslavy, autobusového nádraží a také prostoru od Billy podél řeky Balinky až k ulici Třebíčská.

Již od roku 2024 platí zákaz pití v centru města a u Billy. Město k rozšíření vyhlášky přistoupilo kvůli opakovaným stížnostem obyvatel na narušování veřejného pořádku. Některá místa ve městě si podle nich skupiny lidí oblíbily ke společnému popíjení.

„Reagujeme na podněty, které se k nám dostávají. Je možné, že s touto vyhláškou bude město dál pracovat i v koordinaci s městskou policií, která nám předává zkušenosti z terénu. Je to naše jediná možnost, jak se tomu bránit," uvedl starosta Alexandros Kaminaras. Zároveň zdůraznil, že Velké Meziříčí zůstává mimořádně bezpečným městem a problémy se podle něj týkají jen několika jednotlivců, se kterými město pracuje prostřednictvím zákonných nástrojů.

Zákaz se nevztahuje na 31. prosince a 1. ledna. Výjimku mají také restaurační zahrádky a předzahrádky u restaurací, kaváren a cukráren, a to v době jejich provozu. Platí rovněž výjimka pro místa a dobu konání kulturních, sportovních a dalších veřejně přístupných společenských akcí.

Martina Váchová





Radnická s domy, MZA, Sbírka fotografií VM, sig. S7/1



Asanace 1975, Moravský zemský archiv VM, foto Josef Jaša

Kostel byl útočištěm ještě před vznikem hradeb

Jaké zásadní objevy přinesl záchranný archeologický výzkum ve Velkém Meziříčí, který probíhá od jara 2025? Archeologové představili výsledky své práce nejen z Radnické ulice, ale z celé rekonstrukce centra města. V září se uskutečnila odborná komise pro pracovníky v oboru a zástupce města.

„Dostali jsme velkou, a na dlouhou dobu jedinou, možnost podívat se na historii města díky rozsáhlé rekonstrukci," uvedl archeolog Pavel Staněk ze společnosti Archaia Brno. Odborníci zkoumali především místa vsaků před hradbami, v prostoru náměstí, u Kotvičky a v Radnické. Nejvíce času strávili v místě někdejšího hřbitova kolem kostela.

Na parkovišti v Radnické ulici stávala zástavba až do poloviny sedmdesátých let. Archeologové zde odkryli nejen základy domů z 20. století, ale také mnohem starší pozůstatky, které sahají až do 13. století. „Čelní část parcel se přitom dochovala lépe, v zadní části došlo během předchozích bourání k promísení vrstev a zničení situací," dodal Staněk. Po představení dosavadních poznatků z Radnické ulice a ukázkách konkrétních situací, které archeologové účastníkům setkání představili přímo na místě, následovala v Jupiter clubu souhrnná prezentace výsledků z celého výzkumu.

„Je jisté, že obě řeky, které daly Velkému Meziříčí název, měly na vývoj města výrazný vliv. Myslíme si, že náhon, na který jsme při výzkumu několikrát narazili, byl nejspíš přirozeným ramenem Oslavy, nikoli uměle vybudovaný," podotkl Pavel Staněk. Přidal také jedno z hlavních zjištění, které výzkum přinesl: „Situace kolem kostela s příkopem a následným opevněním, které jsme objevili, existovala ještě předtím, než byly postavené městské hradby. Kostel byl v raném středověku nejspíš jedinou kamennou stavbou a místem pro úkryt ve zdejší osadě opevněné kolem něj." V první polovině 13. století tak kostel představoval sakrální a refugiální centrum, které současně plnilo duchovní i ochrannou funkci pro místní obyvatele. Zejména ve středověku byla tato místa spojována do jednoho opevněného celku.

Odborníci se během výzkumu dostali mnohem dál do minulosti. Četné nálezy štípané industrie z období mezolitu doložily velký pohyb, případně sezónní osídlení soutoku zdejších řek pravěkými lovci a rybáři.

Objevy artefaktů z doby římské zase potvrdily pohyb Germánů na zdejším území. „Je dobře, že takový výzkum ve Velkém Meziříčí proběhl. Konečně jsme se dozvěděli něco o prehistorii města a konečně se odborníkům podařilo zmapovat archeologické situace," zhodnotil výzkum archivář Martin Štindl. „Největším překvapením pro mě je, že na soutoku řek fungovala mezolitická stanice. Zajímavé je i středověké opevnění kostela a objev dvojí fáze hřbitovní zdi. Výzkum nám potvrzuje počátky zdejšího osídlení ve 13. století," dodal.

Výsledky záchranného archeologického výzkumu, který provází rekonstrukci náměstí, shrne brožura nebo kniha. Vyjít by měla po jeho skončení, někdy v roce 2027.

Martina Váchová



Radnická vydala další tajemství

Archeologové objevili sud s unikátním detailem i středověkou hračku







Archeologické výkopy jsou pryč a na parkovišti v Radnické ulici už vzniká vsakovací objekt. Archeologové opustili poslední rozsáhlou plochu, kterou v rámci rekonstrukce centra Velkého Meziříčí zkoumali. Nadále budou už jen průběžně dohlížet na výkopy při stavbě.

„Teď budeme provádět dohled většiny inženýrských sítí v Radnické ulici, následně ve Vrchovecké a Mlýnské. Budeme dohledovat i prostor v místě hledané brány u drogerie – až budou stavbaři sundávat povrchy. Možná se tam objeví její základy. Největší plošné a nejhlubší zásahy v rámci celé stavby už jsme prozkoumali. Teď už tak velké objevy nepředpokládáme," uvedl archeolog Pavel Staněk ze společnosti Archaia Brno.

V ploše budoucího vsaku v Radnické ulici archeologové pracovali od začátku června do poloviny září. Zkoumali přitom místo někdejších středověkých domů, které zde stávaly až do sedmdesátých let 20. století. „Detaily domů jsme zkoumali v jejich základech. Paradoxně nejvíc nálezů ze 13. století z celého výzkumu ve Velkém Meziříčí máme právě tady z Radnické," popsal Pavel Staněk. Jde většinou o sídlištní objekty neznámé funkce. Rýsuje se zde také jeden dům trámové konstrukce. Jednotlivé torzovitě dochované objekty ze 13. století s tehdejšími domy nesouvisejí. Archeologové odkryli také podlahy spojené s nejstarší kamennou zástavbou ze 14. a 15. století, která se následně průběžně vyvíjela až do 20. století.

Zajímavým objevem je roubená konstrukce zatím neznámé funkce. S největší pravděpodobností souvisela s nějakou výrobou, například jirchářstvím. Archeologové proto odebrali vzorky na chemický rozbor, který by měl pomoci určit, o jakou výrobu šlo.

Sud s neobvyklým detailem

Další pozoruhodný nález představuje z velké části zachovalý dřevěný sud zapuštěný v zemi. Doprovázel ho kamenný kanálek určený ke sbírání vody a i tento nález může souviset s jirchářstvím či obdobnou výrobou. „Na soudku se krásně dochovaly dřevěné obruče včetně typu spoje, který lze nazvat jako přesmykový zámek," uvedl technolog Aleš Nový ze spolku pro historii a řemesla Danar. Unikátní je podle něj především způsob uchycení obručí. „Obruče byly k sudu přibité dřevěnými kolíčky, a i pozůstatky kolíčků v obručích se dochovaly. Je to luxusní konstrukční detail, který jsem dosud v depozitářích nikdy neviděl. Znám ho jenom z Anglie, takže by mohlo jít o první nález v České republice, který ukazuje takové usazení obručí," popsal Nový. Odborníci navíc zjistili, že dno zahloubeného sudu bylo zevnitř provrtané. Přes nádobu se tedy pravděpodobně něco cedilo nebo louhovalo. Více by mohl napovědět chemický rozbor odebraných vzorků. Nádoba je datována do 14. století, přesnější dataci ještě určí dendrochronologie.

Koník, brousek i brumle

Kromě nálezových souborů, které pomáhají skládat obraz vývoje města a jeho jednotlivých vrstev, objevili archeologové také řadu předmětů běžné potřeby. Ve středověké odpadní jímce našli například kamenný brousek se stopami po broušení nebo opodál ostruhu z období vrcholného středověku. „Pěkným nálezem je keramická hračka koníka – spíše její torzo. Má otvor, do nějž se vkládalo dřívko, děti za něj koníky držely, mohly dělat souboje a podobně. Patří mezi nejčastější středověké hračky, které nacházíme," vysvětlil archeolog Šimon Kochan. Naopak poměrně vzácné jsou podle něj nálezy hudebních nástrojů. V Radnické ulici archeologové objevili kovovou brumli. Z dalších raně novověkých nálezů stojí za pozornost také pípa s kohoutkem ze slitiny barevných kovů nebo rukojeť s dřevěnými střenkami a kovovými intarziemi.

Martina Váchová





Stanislav Kratochvíl je zasloužilým hasičem. Ocenění získal za celoživotní práci

Stanislav Kratochvíl získal titul zasloužilý hasič. Nejvyšší výběrové vyznamenání Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska za významný přínos pro rozvoj dobrovolného hasičstva převzal v Centru hasičského hnutí v Přibyslavi.

K ocenění mu blahopřála také městská rada v čele se starostou. Ten hasiči poděkoval za dlouholetou práci s mládeží i službu pro Velké Meziříčí. „Práce hasičů je pro město nepostradatelná. Hrajete nezastupitelnou roli v komunitním dění, vedete mládež k pohybové gramotnosti, soudržnosti i tradicím," řekl Alexandros Kaminaras.

Stanislav Kratochvíl začínal u mladých požárníků už ve třinácti letech. Celkem patnáct let stál také v čele velkomeziříčského SDH jako starosta. Hned po vojně se chopil práce trenéra mládeže i dospělých, které se věnuje dodnes.

„Za svůj největší úspěch považuji účast s družstvem žen na hasičských olympiádách v Ostravě (2009), Francii (2013), Rakousku (2017), Slovinsku (2022) a v letošním roce na mistrovství světa v Rakousku. Od roku 2013 jsem i mezinárodním rozhodčím na těchto soutěžích," uvedl Stanislav Kratochvíl. A přestože má za sebou desítky let u hasičů, stále zůstává aktivní. „I přes roky, které mám, jsem pořád ještě zařazený i do výjezdové jednotky. Stále zůstávám aktivním hasičem," dodal.

Martina Váchová





Z Kypru do Velkého Meziříčí. Přijela velvyslankyně i spisovatelka

Velké Meziříčí navštívily v září dvě významné ženy z Kypru. Na radnici zavítala kyperská velvyslankyně v České republice Aliki Pascali, město navštívila také spisovatelka Vivian Avraamidou Ploumbis, která ve Velkém Meziříčí vyprávěla o útěku z rodné Famagusty a ztrátě domova.



Kyperská velvyslankyně na radnici



Velvyslankyni Aliki Pascali přijal starosta Alexandros Kaminaras společně s místostarostou Martinem Kamanem a předsedkyní Vlastivědné a genealogické společnosti Helenou Švecovou. Starosta ji seznámil s Velkým Meziříčím, fungováním města i právě probíhající rekonstrukcí náměstí. Hovořili také o vztazích mezi městem, krajem a státem a o možnostech spolupráce.

Návštěva navázala na starostovo předchozí setkání s velvyslankyní v Praze a také na návštěvu spisovatelky Vivian Avraamidou Ploumbis. Velvyslankyně představila své aktivity zaměřené na přiblížení kyperské kultury a historie české veřejnosti. Zmínila také jednání o možnosti celoročního přímého leteckého spojení mezi Českem a Kyprem.





Vivian Avraamidou Ploumbis přijela do Velkého Meziříčí přednášet o své zkušenosti z roku 1974, kdy jako šestnáctiletá s rodinou uprchla z Famagusty po turecké invazi na sever Kypru. O ztrátě domova, nacionalismu, nesnášenlivosti a odpovědnosti hovořila v Jupiter clubu na setkání pořádaném Vlastivědnou a genealogickou společností.

Ve svých knihách i přednáškách se věnuje zkušenosti uprchlíků a hledání porozumění mezi lidmi. Ve Velkém Meziříčí strávila celý den. Kromě přednášky navštívila také radnici a novou městskou knihovnu.

Martina Váchová, Petr Chňoupek



Strela přijela, Němka zahoukala. Meziříčí se vrátilo do časů páry

Naleštěná červená Slovenská strela přijíždí přes viadukty do Velkého Meziříčí. Na nádraží se potkává s houkající a kouřící parní lokomotivou zvanou Němka, která právě odváží vagony plné zájemců o zážitkovou jízdu do Studence. Událost, která se už pravděpodobně nebude opakovat, sledují davy lidí. V sobotu 26. září město oslavilo 140. výročí vzniku železniční trati Studenec – Velké Meziříčí.

„Návštěvnost předčila naše očekávání, tak vysoká účast je známkou dobré organizace oslav. Podařilo se to i díky spolupráci s našimi partnery. Akce přitáhla širokou veřejnost, což významně podpořilo zdejší společenské dění," uvedl starosta města Alexandros Kaminaras a dodal: „Teď už víme, že budeme-li takovou akci pořádat příště, parní vlak bude muset být dvakrát tak velký."

Za mimořádně příznivého počasí se na nádraží odehrával svátek milovníků vlaků i dob minulých. Na kolejích byly vystaveny lokomotivy a traťové mechanismy, na ploše stály historické automobily, především značky Tatra. Právě z kopřivnické Tatry totiž pochází hlavní tahák celé akce – železniční skvost Slovenská strela.

Neméně atraktivní byly jízdy soupravou taženou parní lokomotivou 555.129, o které byl obrovský zájem. „Bylo vydaných asi tisíc jízdenek, k tomu je třeba připočíst odhadem asi dvě až tři stovky malých, neplatících dětí," potvrdil zájem o jízdy organizátor akce Pavel Stupka. Další stovky lidí dorazily na nádraží jen proto, aby si historické stroje prohlédly. Zaujaly je také ukázky zásahů a techniky drážních hasičů. V obležení byly i stánky s občerstvením.

Kolem Slovenské strely bylo zaslouženě rušno. Vidět tento legendární vůz přijíždět po kolejích na zdejší nádraží totiž bylo skutečným unikátem. Běžně si ho lidé mohou prohlédnout pouze v muzeu Tatry v Kopřivnici. Dnes národní kulturní památka dojezdila v padesátých letech a poté desítky let stála mimo koleje a chátrala. Když se vedení kopřivnické Tatry nakonec rozhodlo pro její celkovou renovaci, byl z ní doslova vrak.

Na její záchraně se v letech 2019 až 2022 podíleli také velkomeziříčští restaurátoři Josef a Jan Filipovi, kteří pracovali na vnitřním vybavení vozu. „Rádi jsme se na záchraně Strely podíleli. Byly to dva roky zajímavé práce, které jsme do toho vložili. Spoustu dílů jsme museli udělat zcela nových, některé jsme jen restaurovali," popsal Josef Filip. „Šlo o velký objem prací a koordinaci všech řemesel," doplnil jeho syn Jan.

Možná i díky tomu, že velkomeziříčští řemeslníci pomohli Strelu zachránit, se nakonec organizátorům podařilo přivézt ji právě do našeho města. „Museli jsme ji mít samostatně pojištěnou a hlídat, aby se jí nic nestalo. A podle všeho odjela domů v pořádku, takže se nám ulevilo," zakončil Pavel Stupka.

Martina Váchová


M 290002















Strážníci informují

Odpoledne 24. srpna městská policie spolupracovala s Policií ČR při řešení podnapilé osoby, která spala na komunikaci v Třebíčské ulici před služebnou Policie ČR. Strážníci se dostavili na místo, kde zjistili totožnost opilého muže. V dechu mu naměřili více než 1,5 promile alkoholu. Po dohodě s PČR rozhodli o jeho transportu na záchytku v Jihlavě.



Ve středu 2. září pět minut před šestou večerní dostala MP oznámení, že se v Zahradní ulici nachází zraněná poštolka. Hlídka se dostavila na místo, kde dravce odchytla a umístila do přepravní schránky. Následně kontaktovala pracovníky záchranné stanice pro ptáky Pavlov, kteří uvedli, že si v současné době nemohou pro dravce přijet, ale že si jej vyzvednou následující den v ranních hodinách, což udělali.



Ve stejný den ve 21:20 hodin přijala městská policie oznámení o volně se pohybujícím psovi v ulici Františkov. Strážníci psa na místě odchytli a dočasně umístili do služebního kotce. Podle načteného čipu kontaktovali majitele psa, který si ho následně na služebně převzal. Majitel byl poučen o volném pohybu psů a následcích v případě opakovaného porušení právních předpisů.

Městská policie Velké Meziříčí



Blešák vydělal pro ekocentrum 124 300 korun

Chaloupecké ekocentrum na Ostrůvku obdrželo z Blešáku 124 300 korun. Jde o výtěžek re-use centra za uplynulý rok. Šek předal ředitel technických služeb Jaroslav Mynář řediteli Chaloupek Josefu Zeťkovi.

„Peníze použijeme na nové osvětlení naší učebny na Ostrůvku, případně na pořízení zahradního nábytku," uvedla vedoucí ekocentra Jana Audy. Město hradí provozní náklady re-use centra, přičemž jeho výtěžek nechává na činnost ekocentra. „I tímto způsobem město nepřímo přispívá na činnost Chaloupek," podotkl starosta Alexandros Kaminaras. Re-use centrum na Karlově, známé jako Blešák, funguje dva roky. Své zájemce si našlo velmi brzy. Lidé sem nejčastěji nosí nebo si za symbolickou cenu odnášejí sportovní potřeby pro děti, například kola, lyže a další vybavení. „Hodně frčí také různé dekorační předměty na chalupu. Objevují se tu opravdu velmi pěkné věci," řekla Jana Košťálová z technických služeb.

Martina Váchová



Káva od srdce pomohla Teodorkovi. Skauti pokořili hranici dvou milionů

K víkendu plnému dobročinnosti přispěla skautská Káva od srdce. Od pátku 11. do neděle 13. září bylo na faře živo. Návštěvníci si pochutnávali na kávě, domácích zákuscích, limonádách i chlebíčcích, a přitom spolu se skauty konali dobrý skutek. Malému Teodorkovi se vzácným genetickým onemocněním přispěli celkem 356 262 korun.

„Díky letošní Kávě od srdce se našemu skautskému středisku podařilo předat rodině Teodorka krásných 328 705 korun z kavárny a k tomu dalších 27 557 korun poslali lidé přímo na jejich účet," uvedla za tým Kávy od srdce Ilona Jůdová. Svůj podíl na tom má asi padesátka mladých dobrovolníků ze zdejšího skautského střediska.

Výtěžek letošní kavárny je určen tříletému chlapci z Laviček. Teo má od září nastoupit do speciální mateřské školy v Jihlavě, a jeho rodina proto potřebuje auto. „Část finančních prostředků ze sbírky Káva od srdce bychom rádi využili právě na zajištění vhodného auta a zbývající prostředky použili na rehabilitace a zdravotní pomůcky, které Teovi pomáhají v dalším vývoji," uvedli jeho rodiče.

Kdo přišel, nemusel jen přispět. Mohl se také na chvíli zastavit, u šálku kávy posedět, popovídat si. O jejich pohodu se postarali skauti a především dobrovolníci, kteří stejně jako v předchozích letech věnovali domácí cukroví, dorty i chlebíčky. Kávu od srdce pořádali velkomeziříčští skauti letos už poosmé. Během předchozích sedmi ročníků se podařilo vybrat 1 706 513 korun. Díky letošnímu výtěžku tak celková částka překonala hranici dvou milionů korun.

Martina Váchová



Kalendář Velkého Meziříčí na rok 2027 je v prodeji

Projděte se naším městem během čtyř ročních období. Nové kalendáře přináší kolekci osobitých fotografií Jakuba Mertla, které zachycují zajímavá místa i skrytá zákoutí Velkého Meziříčí v tom nejlepším světle.
Stolní čtrnáctidenní kalendář vám přiblíží město Velké Meziříčí na 27 fotografiích. Nástěnný kalendář představí unikátní fotografie ve velikosti A2.
Kalendáře je možno zakoupit v Turistickém informačním centru Velké Meziříčí na radnici nebo na e-shopu města.

TIC

Jak volit v říjnových volbách

Ve dnech 9. a 10. října 2026 se uskuteční volby do zastupitelstva obce a do třetiny Senátu Parlamentu ČR. Hlasovat bude možné v pátek od 14 do 22 hodin a v sobotu od 8 do 14 hodin.
Podrobný návod k volbám do zastupitelstva i do Senátu včetně seznamu volebních okrsků najdete pod QR kódem.

Nezapomeňte
K hlasování si vezměte platný občanský průkaz, cestovní pas nebo můžete využít eDoklad. Bez prokázání totožnosti a státního občanství nebude možné hlasovat.

red

Demlovi Moji přátelé budou k prodeji 27. října

Vlastivědná a genealogická společnost při Jupiter clubu oznamuje, že kniha Jakuba Demla Moji přátelé vydaná péčí nakladatele Pavla Kryštofa Nováka s ilustracemi Lidmily Anny Dohnalové bude k prodeji v úterý 27. října v předsálí zdejšího kina od 15.30 do 16.30 hodin.
Kniha Lidmily Anny Dohnalové Co odnesla řeka a reportáž Stanislava Vodičky Konec války budou v prodeji na stejném místě ve stejný čas.

VGS

Na Obecníku nepůjde proud

V pátek 16. října a ve středu 21. října v době od 7:30 do 17:30 hodin dojde k odstávce elektrické energie v budově městského úřadu na Obecníku. Příslušné odbory v této budově proto budou mít v tyto zavřeno.

red

U kříže před Olším přibylo místo k posezení

U kamenného kříže se zlatou figurou Ježíše Krista před Olším nad Oslavou, ve směru od Mostišť, vzniklo nové odpočinkové místo. Čerstvě vydlážděnou plochu doplňuje originální lavice citlivě zasazená do krajiny. Podle návrhu městské architektky Martiny Drápelové ji z jasanového dřeva vyrobil řemeslník Josef Kovář z Mostišť.

Martina Váchová

Město hledá vánoční strom

Radnice už nyní hledá strom, který bude v předvánočním a vánočním čase zdobit náměstí ve Velkém Meziříčí.
Město se obrací na občany Velkého Meziříčí i okolí s prosbou o tip na vhodný jehličnan. Pokud víte o nějakém, který by mohl letošní vánoční město ozdobit, ozvěte se ideálně do konce října. Své tipy zasílejte Michaele Chmelíčkové z odboru životního prostředí (chmelickova@velkemezirici.cz, tel. +420 566 781 086).
Upozorňujeme, že kácení stromu rostoucího mimo les musí povolit orgán ochrany přírody. Kácení je možné pouze ze závažných důvodů, například pokud strom výrazně stíní nebo ohrožuje majetek či zdraví.

Martina Váchová

Zprávy od hasičů

Dne 2. září 2026 krátce po půl čtvrté odpoledne vyjeli profesionální hasiči ze stanic Velké Meziříčí, Velká Bíteš a Rosice společně s dobrovolnou jednotkou z Domašova k požáru nákladního vozidla na 163. km dálnice D1 směr Praha. Na hašení požáru byly nasazeny dva vodní proudy. Po dobu zásahu byl provoz na komunikaci ve směru na Prahu zastaven. Při požáru se nikdo nezranil, škoda byla vyčíslena na 3 500 000 Kč a uchráněné hodnoty dosáhly částky 500 000 korun. Jako příčina požáru byla stanovena technická závada turbodmychadla v motorové části vozidla.



Dne 24. září 2026 krátce před jedenáctou hodinou vyjela jednotka hasičského záchranného sboru z hasičské stanice ve Velkém Meziříčí k dopravní nehodě dvou osobních vozidel, dodávky a nákladního vozidla na ulici Jihlavská ve Velkém Meziříčí. Při nehodě se dvě osoby zranily, hasiči jim poskytli předlékařské ošetření. Dále zabezpečili místo zásahu, provedli na vozidlech protipožární opatření odpojením akumulátorů, provedli úklid komunikace od trosek a zlikvidovali vyteklé provozní kapaliny sorbentem.



Dne 22. září v šestnáct hodin vyjela jednotka hasičského záchranného sboru z hasičské stanice ve Velkém Meziříčí k dopravní nehodě osobního vozidla do obce Černá. Při nehodě se zranila řidička vozidla. Zraněné byla poskytnuta předlékařská pomoc a po příjezdu záchranné služby byla předána k dalšímu ošetření. Hasiči zabezpečili místo nehody, provedli protipožární opatření odpojením akumulátoru a úklid místa nehody od trosek. Havarované vozidlo se nacházelo v nestabilní poloze na boku, bylo zajištěno proti převrácení stabilizačními tyčemi.

npor. Ing. Ondřej Novák
velitel stanice Velké Meziříčí



Nadační koncert na zámku ve Stránecké Zhoři
Foto Tomáš Adam



Harmonie Ladies - Otvírání studánek
Foto Tomáš Adam



Den záchranářů na hřišti za hasičkou
Foto Tomáš Adam



Den zdraví v Jupiter clubu
Foto Tomáš Adam



Oslavy 10 let NFPL v Netíně
Foto Tomáš Adam



Komentovaná prohlídka moráňského hřbitova
Foto Petr Chňoupek



Jarmark v Mostištích
Foto Petr Chňoupek



Letecký den na letišti v Křižanově
Foto Martina Váchová

Dny otevřených ateliérů

Foto Tomáš Adam



Tomáš Dufek, Dolní Radslavice



Jana Mikysková, Radostín nad Oslavou



Eva a Bořivoj Pejchalovi, Netín



František Bílek, Sklené nad Oslavou



Dýňobraní na Fajťáku

Foto Martina Váchová, Petr Chňoupek







Meziříčský uličník

aneb zajímavé domy v našem městě

Každý dům by mohl vyprávět – o stavbě samé, o majitelích nebo zajímavých nájemnících. Některé z nich si připomeneme. Pohybujeme se na dolní straně Náměstí. ***Marie Ripperová***

Dům č. 13

V roce 1890 žil v domě stále majitel Antonín Jelínek s manželkou, synem a dcerou. Dále do domácnosti patřili tři čeledíni, tři služky, koželužský pomocník a dva učedníci. Pro potřeby hospodářství drželi čtyři koně a sedm krav. V dalším bytě bydlel představený okresního soudu Emil Kostka s manželkou, synem, dcerou, tchýní a služkou. Jiný byt obýval úředník Jan Wopelka s manželkou Annou, rozenou Jelínkovou (sňatek 11. 8. 1890), a pak zde bydlela jeho matka, vdova po úředníku Josefina Wopelková s dcerou. Zajímavé je, že hned následující den po sňatku Anny Jelínkové (12. 8. 1890) se její sestra Marie provdala za Ing. Antonína Večeře. Ti zde ale nebydleli.

Z koželužny postupně vyrostla továrna, kde k pohonu strojů byla již začátkem 20. století používána elektřina z vlastní elektrárny. V roce 1900 už byly všechny Jelínkovy dcery provdané. V bytě žil Antonín Jelínek s manželkou a služkou. V době sčítání u nich byla na návštěvě dcera Terezie Palcová a dcera Anna Vopelková. Obydlené byly také další byty. Bydlel zde koželužský nádeník Antonín Dvořák s manželkou a dvěma syny, vdova Josefa Vopelková a syn Karel Jelínek s manželkou a synem. V posledním bytě žila vdova po úředníku Josefa Šádková s vnukem a služkou. Aby si přivydělala, měla na bytě učitele Jindřicha Mitschu a ještě jednoho studenta na stravu.

Antonín Jelínek zemřel v červenci 1901 a jeho žena Anna v únoru 1902. Majitelem domu i továrny se stal jejich syn Karel Jelínek. Ten se do práce v dílně zapojil již ve svých šestnácti letech. Později studoval ve Vídni v soukromém ústavu pro pokusné koželužství. Po návratu jej otec přijal za společníka a firma se od té doby jmenovala Antonín Jelínek a syn (JAS). Karel rozšířil továrnu a jako první v Evropě zavedl výrobu chromových usní.

Karel Jelínek žil v domě s manželkou Martou, rozenou Linsbauerovou, synem, dcerou a služkou. Bytů v domě přibylo, takže v roce 1910 mezi obyvatele patřil geometr Cyril Slezáček s manželkou, dcerou a služkou, Alfréd Kallab s manželkou, dvěma syny, dcerou a dvěma služkami



Podoba domu před listopadem 1989

a úředník Johann Kratschmar s manželkou a dcerou. Další dva byty by se daly považovat za služební. V jednom bydlel prokurista v továrně na kůže Ferdinand Krkoška a ve druhém domovník Antonín Bartušek s manželkou a čtyřmi syny.

V roce 1921 byl majitelem domu Karel Jelínek, který se ale často léčil v různých sanatoriích mimo město. V domě žila jeho manželka s dcerou, schovankou a služkou. Další byt obýval profesor reálky Josef Vlček s manželkou, synem, neteří, která navštěvovala měšťanskou školu, a služkou. Pak zde bydlel ještě správce Jelínkovy elektrárny Josef Langthaler s manželkou, dcerou a švagrovou. V části domu byly kanceláře koželužské továrny.

Vzhledem k nemoci Karla Jelínka řídil továrnu již od roku 1918 jeho syn Antonín. Karel Jelínek zemřel 10. 8. 1935 a spolumajiteli domu i továrny se staly obě jeho děti, syn Antonín a jeho sestra Marta Hlouchová.

V roce 1948 byla továrna včetně domu znárodněna a začleněna pod koželužský závod DEKVA Brno. Vyhláška o začlenění vyšla v červnu 1948 s platností k 1. 1. 1948. Antonín Jelínek emigroval a uplatnil se jako koželužský odborník v zahraničí.

Po několika změnách byla továrna od roku 1961 součástí závodu SVIT Gottwaldov, proto se jí dodnes říká „Svit“. Po roce 1989 byla výroba postupně redukována, až došlo v roce 1991 k ukončení výroby. Dcera Antonína Jelínka Lilit Žekulin se vzdala restituce, protože se ve svém věku již nechtěla stěhovat do Velkého Meziříčí (žila v Kanadě). Několik let ještě probíhala výroba pod obnovenou značkou Antonín Jelínek, s. r. o. V roce 2007 byl areál továrny za řekou prodán a budovy postupně zbourány. Dům č. p. 13 je v soukromých rukou. V současnosti je v přízemí využíván jako obchodní pasáž a v patrech jsou kanceláře.

Dokončení z minulého čísla o domě č. 13, v němž si Antonín Jelínek st. v roce 1863 založil koželužnu.



Karel Jelínek 1864-1935

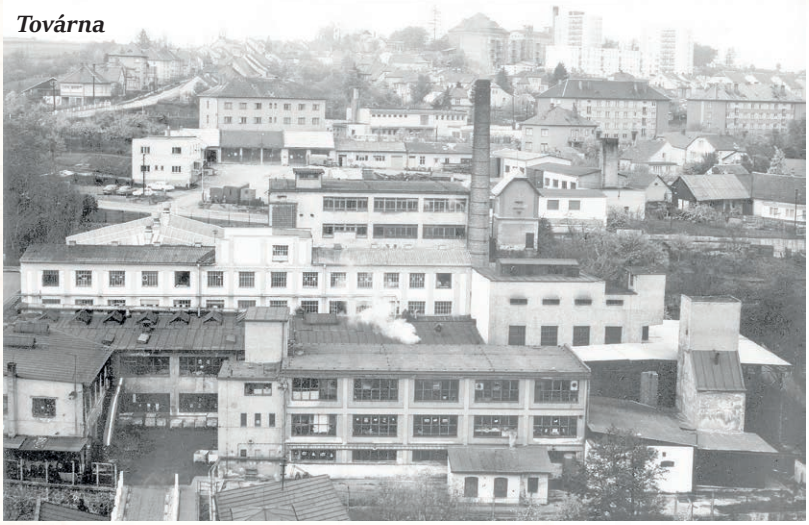


Dvorní trakt



Antonín Jelínek ml. 1897-1980

Továrna



Zaměstnanci firmy











Fotbalisté oslavili stodvacáté narozeniny

Jestliže se podíváme na historii fotbalu, zjistíme, že první fotbalový klub na Moravě vznikl v roce 1896 v Uherském Brodě, druhý pak roku 1904 v Prostějově a ten třetí v roce 1906 ve Velkém Meziříčí. První utkání Velkomeziříčští odehráli v září 1906 s Moravskou Slavií Brno, která vznikla ve stejném roce. Fotbal v našem městě tak v neděli 27. září oslavil své sto dvacáté narozeniny.

Program na stadionu U Tržiště začal už dopoledne. Přesně v deset hodin dopoledne nastoupila na trávník všechna fotbalová družstva FC Velké Meziříčí a fotbalová legenda z Brna, Petr Švancara, mohl oficiálně zahájit narozeninovou party. Úvodního slova se ujal starosta města Alexandros Kaminaras, po něm krátce promluvil i předseda krajského fotbalového svazu Radek Zima a nemohlo chybět ani slovo předsedy klubu Jana Šimáčka.

Krajský předseda Radek Zima a okresní předseda Josef Bajer pak do rukou předsedy klubu Jana Šimáčka a místopředsedy Pavla Mezlíka předali krajská a okresní ocenění pro FC Velké Meziříčí.

Návštěvníci si vedle fotbalu mohli užít i skvělé občerstvení, koupit si klubový merch, prohlédnout si poháry a ocenění FC Velké Meziříčí napříč historií a také si prohlédnout několik panelů se zpracovanou historií klubu.

Po úvodu následovalo mistrovské utkání 4. Moravskoslezské ligy, skupiny D FC Velké Meziříčí – Sokol Bedřichov, ve kterém domácí zvítězili 2:1. Toto utkání podle statistik sledovalo 620 diváků. Odpoledne pak byla k vidění modelová utkání přípravek a ve dvě hodiny odpoledne následovalo mistrovské utkání 6. ligy, skupiny B FC Velké Meziříčí B – Sapeli Polná. I v tomto utkání zvítězili domácí, a to v poměru 4:2.

Petr Chňoupek



Nová lyžařská sezona klepe na dveře

Přátelé lyžování, dovolte mi, abych vám před letošní lyžařskou sezónou krátce představil plány a činnost Ski klubu Velké Meziříčí.

Naší klubovou pýchou je práce s dětmi a mládeží. Máme skvělý sportovní oddíl, který vedou zkušení trenéři, a rádi se chlubíme výsledky jejich obětavé práce. Oddíl je rozdělen na dvě sekce, a to jednak na travní lyžování a dále na alpské lyžování a skicross. V obou sekcích se účastníme jak územních, tak republikových závodů a naše reprezentanty vysíláme i na závody kategorie FIS. Slavíme zde úspěchy ve všech zmíněných kategoriích a naši reprezentanti bodují i v závodech FIS.

Do práce s mládeží spadá i organizace výuky lyžování. Zde se musím nejdříve zmínit o významném datu, které s touto činností souvisí. Letos je to totiž přesně 100 let, kdy byla ve Velkém Meziříčí zahájena organizovaná výuka lyžování. Historii lyžování v našem regionu se dlouhodobě věnuje Petr Zezula, a tedy mi dovolte, abych citoval jeho text: „Jak se dozvídáme z Velkomeziříčska č. 48/5 roč. 1926, pořádá lyžařský referent S. K. VM A. Jelínek (syn továrníka Jelínka, zakladatele koželužny) lyžařské kurzy. Jedná se o uspořádání kurzu, kde by se předvedl správný styl od základního postoje až po obraty a skok. Byli by pozváni lyžaři brněnští, aby poznali zdejší kraj a nádherné lyžařské partie při výletech. Kolem roku 1928 a 29 se ve zprávách objevuje prof. J. Vališ – učitel v Hospodinské škole jako chvalně známý instruktor, který pořádá kurzy pro začátečníky i pokročilé. V Potokách na tamějších, pro lyžaře vhodných severních svazích Fajtova kopce. Z metodické řady vynikají tehdejší názvy: telemark, christiania, stržená i vybrždděná, krasojízda i skok z můstku a další. “

Zde jen poznamenám, že v období první republiky byl lyžařský oddíl spolu s fotbalisty, hokejisty, tenisty a atlety sdružen ve Sportovním klubu Velké Meziříčí.

My tedy vlastně jen pokračujeme v tom, co před 100 lety začalo. Podle toho, co čteme, byly ale před sto lety pro zimní sporty mnohem příznivější klimatické podmínky. Nyní si lze jen těžko představit provoz lyžařského svahu nebo hokejového hřiště bez chlazení a umělého zasněžování.

A to je naše největší výzva. Problém je v tom, že se nám neustále zmenšuje počet dní vhodných k zasněžování. V posledních letech jich je v období pro nás zásadním, tedy v listopadu a prosinci, v průměru pouze 6–8 a za tuto dobu musíme vysněžit většinu areálu. Proto, aby to vyšlo, se musí sejít několik klimatických faktorů. Pochopitelně musí mrznout, ale my ještě potřebujeme, aby byla nízká vzdušná vlhkost a nejlépe bezvětří.

Abychom těchto pár dnů byli schopni využít, investujeme do nové zasněžovací techniky, která nám umožňuje zasněžovat již při -2 °C. Navíc nová sněžná děla fungují v automatickém režimu a sama si řídí výrobu sněhu podle teploty a vzdušné vlhkosti. Že se jedná o velice drahou techniku, nemusím zdůrazňovat, a jejím specifikem je to, že i když za ni vydáme miliony, máme ji v provozu doslova jen pár dní. Chci se tedy omluvit všem, kteří musí strpět provoz zasněžovací techniky při provozu vleku a sjezdovky. Bohužel nemůžeme jinak.

Ale ani nejlepší technika by nám nebyla nic platná, pokud bychom neměli vodu. Současný rybník nám nestačí, protože i když je plný, za chvíli ho vysněžíme, a protože je potok na suchu, nemáme ho jak dopustit. Rozhodli jsme se tedy postavit pod sjezdovkou druhý rybník, pro který ale musíme získat pozemky.

Zde musím velice poděkovat vedení města Velké Meziříčí a celému zastupitelstvu, protože bez jejich zásadní pomoci bychom tento projekt nemohli realizovat. Pomoc města se ale neomezuje pouze na investiční projekty. Město nás podporuje ve všech akcích, které pořádáme. Ať jsou to závody, kulturní akce nebo zásadní investice. Ve vedení města vždy najdeme oporu a finanční pomoc. Starosta Alexandros Kaminaras a místostarosta Martin Kaman věnují rozvoji sportu ve městě velkou pozornost a podporu a chápou velice dobře jeho důležitost. Za to jim patří náš dík a podpora.

Bohužel v letošním roce ještě rybník mít nebudeme a doufáme tedy, že nějaká voda spadne a my zasněžíme nejen hlavní svah, ale i dětské hřiště a tréninkovou sjezdovku a budeme tedy schopni připravit vše nejen pro lyžaře, ale i pro naše závodníky a především pro školy a výuku lyžování.

Jako každý rok plánujeme velkou lyžařskou školu i individuální výuku a doufáme, že našich pětadvacet instruktorů bude opět ochotno strávit svůj volný čas na Fajťáku.

Co se týče vás, lyžařů, věříme, že nám zachováte přízeň a přijdete jak na rozhlednu, tak si zalyžovat.

Srdečně vás zvu na Fajťák.

Jiří Novotný, předseda Ski klubu VM

Sociální služby
města Velké Meziříčí



Naše Evropa

Život v DPS plyne svým obvyklým tempem. Jeho každodenní program zpestřují besedy a aktivizace. Jsou dobrovolné, a tak na ně tradičně chodí ti, kteří mohou a chtějí. Zájem vzbudila i beseda s panem hrabětem Janem Podstatzkým o životě v Evropě. Pan Jan hodně cestoval a navštívil většinu evropských hlavních měst. Nepovídali jsme si jen o muzeích a zámcích, ale především o tom, co je v těchto zemích jiné než u nás, a tedy pro nás velmi zajímavé. Překvapivé bylo možná i to, kolik jsme toho nacestovali v době svého aktivního života také my a co jsme si z těchto cest zapamatovali. Říká se, že jsme v srdci Evropy. Náš malý stát je náš domov a my v něm žijeme rádi. A jsme také rádi, že naše děti a vnoučata mohou volně cestovat a že se jim ve světě daří. Když vnučka zavolá babičce třeba z Holandska, aby jí se zeptala, jak jí dnes je, nebo když často přijíždí na návštěvu část rodiny žijící v Německu, je to pro nás velký dárek. Přináší nám dobrý pocit rodinné sounáležitosti. Je to to nejdůležitější, co máme. I když nás trápí neduhy stáří, i když se zlobíme, že se všechno zdražuje a kousek od nás zuří války, pořád slušně žijeme a doufáme, že ve světě bude vítězit dobro. Náš osobní život je poklidný také díky tomu, že je o nás postaráno. Sociální služby města pro nás vytvořily systém, který nám zabezpečuje klidné stáří a pomoc, když je jí potřeba. Za to moc děkujeme.

Klienti DPS



Oslavy 10. výročí Nadačního fondu Františka Podstatzky Lichtensteina
přinesly dennímu stacionáři Rosa 53 000 Kč

V sobotu 12. září 2026 ožil poutní areál kostela Nanebevzetí Panny Marie v Netíně oslavami první dekády od založení nadačního fondu. Odhalení pamětní desky, žehnání javorové aleje, koncerty, dakarský závodník, divadlo, klauni, maskoti, skákací hrad, tvořivé dílny i hry v přírodě – bohatý program propojil generace a dal jim příležitost společně strávit víkendové odpoledne.

Výtěžek pro bystřickou Rosu
Výroční odpoledne mělo i charitativní přesah. Posláním denního stacionáře Rosa v Bystřici nad Pernštejnem pod Oblastní charitou Žďár nad Sázavou je pečovat o lidi, kteří se v důsledku svého postižení ocitají v nepříznivé sociální situaci tak, aby služba vedla k jejich začlenění a ochraně před sociálním vyloučením.
Pro uživatele denního stacionáře se během akce vybralo krásných 53 000 korun.

Javorová alej a pamětní deska Františka Podstatzky Lichtensteina
V poutním areálu byla v rámci slavnostního programu na věčnou památku odhalena pamětní deska Františka Podstatzky Lichtensteina. Děkan velkomeziříčské diecéze Jiří Kaňa požehnal javorové aleji, které ponese jméno zakladatele nadačního fondu.

„Děkujeme všem, kteří se oslav zúčastnili jako organizátoři, podporovatelé, dobrovolníci, vystupující, reprezentanti jednotlivých prezentujících charitativních organizací i návštěvníkům za jejich finanční příspěvky pro dobrou věc," říká Hana Sklenářová, předsedkyně správní rady nadačního fondu, a vzkazuje: „Velké poděkování za spolupráci při organizaci slavnostního dne patří Oblastní charitě Žďár nad Sázavou, římskokatolické farnosti Netín i Sboru dobrovolných hasičů Netín a také obci Netín a městu Velké Meziříčí. Děkujeme však především panu hraběti Františku Podstatzky Lichtensteinovi, že myslel na druhé. Nadační fond tak může pokračovat v jeho odkazu pomáhat i poté, co on sám už není mezi námi."

„Moc děkuji za pozvání na dnešní úžasnou akci. Chci vám popřát plno energie a báječných lidí kolem sebe, pevné zdraví, lásku a štěstí. Myslím a doufám, že máte před sebou dlouhou cestu, na které budete pomáhat ostatním," popřál nadačnímu fondu Petr Bende, který spolu s Chrámovým sborem Netín zahájil hudební program slavnostního odpoledne.

Výstava v Senátu Parlamentu České republiky
Září bylo v nadačním fondu bohaté na události. Pár dní po výročních oslavách zamířily kroky zástupců Nadačního fondu Františka Podstatzky Lichtensteina do Senátu Parlamentu České republiky. Společně s Oblastní charitou Žďár nad Sázavou a organizací Portimo zde proběhla vernisáž výstavy s názvem Tváře pomoci, která prezentuje společnou charitativní činnost nadačního fondu a obou již zmíněných organizací. Výstava je nyní k vidění i ve vstupním prostoru radnice ve Velkém Meziříčí.

Za NFPL Jana Sklenářová, více na www.nfpl.cz

Ze zámku

Díl 56:

Cukrárny ve městě ve sbírkách muzea

Školní rok už běží na plné obrátky a my vzpomínáme, jak jsme po vyučování cestou domů utíkali pro Vitacit za půldruhé koruny a s nadšením tu sladkokyselou pochoutku lízali přímo z dlaně. Rodiče zas milovali Fialky, krásně barevné a omamně vonící drops bonbóny. Ovšem pravou sváteční atmosféru bylo možné zažít až s návštěvou cukrárny. Jak můžeme vidět na fotografiích z muzejního archivu, možností k mlsání bylo ve městě opravdu dost.



Na Třebíčské ulici v místě dnešního parkoviště, v domě č. 345, měl od roku 1921 cukrárnu Theodor Pospíchal. Od 30. let provozoval také živnost voskařskou, prodával včelařské potřeby, limonády a citronové a malinové šťávy. Bohužel poúnorové události zapříčinily definitivní zánik živnosti v dubnu 1954, ačkoliv se majitel opakovaně odvolával u ONV.



Radnická č. p. 47, dříve Palackého ulice, byla sídlem oblíbené cukrárny Josefa Kyjánka, jejíž vznik sahá až do roku 1864. Koncese hostinská, udělená Okresním úřadem, vymezovala provoz na „výčep jemných likérů prodávaných rovnoměrně s cukrářskými výrobky“, jakými byly oplatky, suchary, dorty, čokoláda, dražé, furé a kandyty. Dle pamětníků byl prostor bleděmodře vymalován, dole bývala výrobna a nahoře místa k posezení. Podnik patřil k těm honosnějším ve městě. Na podzim roku 1949 převzal cukrárnu Národní podnik PRAMEN.



Dalším cukrářem z rodu Kyjánků byl Antonín. Nejprve se vyučil cukrářskému řemeslu u svého otce Eduarda, splnil tovaryšskou povinnost a pracoval šest let jako samostatný cukrář. Byl členem Společenstva cukrářů a svou živnost provozoval v nájmu u Hejátků na náměstí č. 77. Místnost byla vybavena stolkem a skříní na zboží a čtyřmi stolky pro návštěvníky. Po válce v roce 1946 byl coby někdejší člen kolaborantské organizace Vlajka souzen mimořádným lidovým soudem v Jihlavě podle retribučního zákona a po odpykání trestu již v živnosti nepokračoval.

Cukrárna na náměstí v domě č. 86, kde od roku 1905 provozoval živnost František Musil, po jeho smrti v roce 1927 jeho žena Marie a od roku 1932 syn František, patřila k oblíbeným místům. Byla vybavena výrobnou, krámkem a ve vedlejší místnosti se dalo posedět. Místnost byla 6 m dlouhá, 2 m široká, 2,40 m vysoká s jedním velkým ventilačním oknem, vchodem zvenku i z cukrářského krámu. Bíle vymalovaná cukrárna nabízela zákusky, bonbony a jiné cukrovinky, které byly podávány s jemným likérem.



O zřízení cukrářské dílny v Komenského ulici č. 127 usiloval tehdy „nemajetný začátečník“ Karel Přibyl od dubna 1930. Jeho snem bylo dům náležící Anně Skalkové koupit, přestavět ho dle plánů stavitele Bartůňka a znovu zařídit. V provozovně byl nápis „Lidé stiženi nemocemi neb odpor vzbuzujícími nesmí přijít do kontaktu s pečivem.“ Dle dobových reklam se zde daly zakoupit dorty a jemné pečivo. Karel Přibyl zemřel v roce 1936 a po něm cukrárnu převzala jeho žena Marie.

Skříňka s nápisem

Eduard Kyjánek cukrářskou živnost provozoval do 30. prosince 1929 v domě č. 15 na Dalimilově ulici, než ho vystřídal jeho syn. Ten kromě vlastní cukrárny na náměstí v roce 1939 zřídil navíc v tomto domě výrobu točené zmrzliny za pomoci elektrického třecího a zmrzlinového stroje fy F. Křižík. V muzejních sbírkách se nám dochovala dřevěná vysouvací skříňka ve tvaru domu se třemi komíny o rozměrech 17 x 10 x 9 cm, která je zespodu opatřena nápisem „Eduard Kyjánek – cukrářství – 1930.“ Mohla sloužit na lízátka či cukrové špalky.



Dana Cejnková, Muzeum VM

Vzpomínáme



„Zaslzely oči, zaplakaly bolem,
když jsme Ti, drahý Toníku, dávali sbohem.“
Dne 13. října 2026 uplyne 5 smutných let, co nás opustil pan Ing. **Antonín Jan** z Mostišť.
Moc nám chybíš. S láskou a vděčností stále vzpomíná celá jeho rodina.
Děkujeme Vám všem, kdo jste ho znali a měli rádi a vzpomenete s námi.



„Najednou už tu není, nedal nám sbohem ani žádné rozloučení. Odešel náhle, nikdo to nečekal. Bůh tak chtěl, proč jen to uspěchal? Zapalme svíce, kdo jsme ho milovali, vzpomeňme na hezké chvíle, jež jsme s ním prožívali.“
Dne 10. října 2026 to bude již 8 let, co nás tak náhle opustil pan **Lubomír Strnad** z Velkého Meziříčí. Kdo jste ho znali a měli rádi, věnujte mu prosím s námi tichou vzpomínku. Předem děkujeme všem. S láskou vzpomínají manželka a děti s rodinami.



Dne 26. října 2026 to bude šest let, co nás opustil náš milovaný tatínek, dědeček, manžel, pan **Jiří Doležal**, hasič v. v.
Děkujeme za cestu, kterou jsi s námi šel, že jsi byl. Chybíš nám.
S láskou vzpomíná celá rodina.



„Čas plyne a nevrací, co nám vzal, jen vzpomínky a bolest v srdci zanechal.“
Dne 9. října 2026 vzpomeneme smutné 9. výročí úmrtí, kdy nás navždy opustila naše milovaná manželka, maminka, babička a sestra, paní **Zdeňka Lancmanová**, která se plně věnovala rodině a seniorům. Její život byl posláním pro ostatní. Vzpomínáme s láskou a moc nám chybí.
Kdo jste ji znali a měli rádi, věnujte jí prosím s námi tichou vzpomínku. Předem děkujeme všem. S láskou vzpomínají manžel Karel, dcera Julie s rodinou, dcera Regina s rodinou, syn Jiří s rodinou, sestra Květoslava s rodinou.



„Čas plyne, vzpomínky v srdci zůstávají.“
Dne 23. října si připomeneme 6. výročí úmrtí paní **Marie Komínkové** z Velkého Meziříčí a dne 3. listopadu vzpomeneme 3. výročí úmrtí pana **Bohuslava Komínka** z Velkého Meziříčí.
S láskou vzpomínají děti s rodinami.

„Těžko se s Tebou loučilo,
těžké je bez Tebe žít,
prázdné Tvé místo zůstalo.
Smutný je domov,
prázdno je v něm,
cestička k hřbitovu
zůstala jen.“
Dne 14. října 2026 by se dožila 103 roků naše maminka, babička, prababička a praprababička **Hedvika Budínová**. Dne 18. října 2026 tomu bude 20 roků, kdy nás navždy opustila. S láskou vzpomínají dcery Maruna a Hedvika s rodinami.
Dne 18. října 2026 si také připomeneme 2. výročí úmrtí naší sestry Zdeny.



Dne 24. října uplyne 30 let, kdy nás opustila naše maminka a babička paní **Hedvika Kudláčková** rozená Pavlasová z Velkého Meziříčí. Za tichou vzpomínku děkují dcera a synové s rodinami.



Dne 1. října 2026 si s neutichajícím steskem připomínáme druhé výročí, kdy nás navždy opustil náš drahý manžel, tatínek, dědeček a kamarád, pan **Jiří Vítek** z Velkého Meziříčí.
S láskou a vděčností vzpomínají manželka, děti s rodinami a všichni blízcí.



Dne 13. října uplyne 25 let od chvíle, co nás náhle navždy opustil pan **David Čuňo**.
S láskou vzpomíná celá rodina.



„Čas plyne, vzpomínky v srdci zůstávají.“
Dne 14. října je tomu 15 let, co nás navždy opustila maminka, babička a prababička, paní **Aloisie Kubišová**, a 10. srpna to byly dva roky, co zemřel tatínek, dědeček a pradědeček, pan **Miloslav Kubiš**.
S láskou stále vzpomíná a o květinovou výzdobu na hrobě se stará dcera s rodinou.



„Co v srdci nosíme, to nám nikdo nevezme.“
Dne 11. října 2026 vzpomeneme na 8. výročí úmrtí pana **Josefa Rosického**. Za vzpomínku děkuje rodina.

Odešli z našich řad

Eva Odehnalová, 30. 8. 2026, 75 let, Velké Meziříčí

Jarmila Divišová, 2. 9. 2026, nedožitých 68 let, Velké Meziříčí
Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 9. 9. 2026 s paní Jarmilou Divišovou z Velkého Meziříčí.
Zarmoucená rodina

Stanislav Broža, 6. 9. 2026, 88 let, Křižanov
Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 12. 9. 2026 s panem Stanislavem Brožou z Křižanova.
Zarmoucená rodina

Jaroslav Páral, 7. 9. 2026, 80 let, Tasov
Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 11. 9. 2026 s panem Jaroslavem Páralem z Tasova.
Zarmoucená rodina



Marie Pánková, 10. 9. 2026, nedožitých 91 let, Velké Meziříčí
Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 18. 9. 2026 s paní Marií Pánkovou z Velkého Meziříčí.
Zarmoucená rodina



Rudolf Hammer, 15. 9. 2026, 84 let, Vídeň
Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 21. 9. 2026 s panem Rudolfem Hammerem z Vídně.
Zarmoucená rodina

Blažena Ryšánová, 16. 9. 2026, 91 let, Mostiště
Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 24. 9. 2026 s paní Blaženou Ryšánovou z Mostišť.
Zarmoucená rodina

Jitka Muchová, 18. 9. 2026, 61 let, Velké Meziříčí
Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 25. 9. 2026 s paní Jitkou Muchovou z Velkého Meziříčí.
Zarmoucená rodina

Poděkování

Děkujeme Domácímu hospici Vysočina, o. p. s., za podporu a pomoc při péči o pana Jana Svobodu ze Zahradišť. Děkujeme za lidský a zároveň profesionální přístup, za porozumění a vstřícnost, které jste věnovali našemu tatínkovi i nám při péči o něj. Děkujeme všem pracovníkům služby, zejména sestřičkám Silvii Mlezivové, Karolíně Provazníkové a Zdeňce Tribulové, lékařkám i sociální pracovnici Lee Kment, jejichž empatie a zájem pro nás byly velkou oporou.

Upřímně děkují dcery Ivana Rálišová a Jana Švehlová

Blahopřání



Dne 2. října 2026 oslavili zlatou svatbu **Jana a Ludvík Bukovi**.
Milí rodiče, před padesáti lety, 2. října 1976, jste si řekli ANO a od té doby jste společně budovali svět, který nás dnes obklopuje.
Vaše zlatá svatba není jen oslavou času, ale především oslavou lásky, trpělivosti a vzájemného respektu. Společně jste rozhodovali, sdíleli starosti i překonali všechny překážky.
Děkujeme Vám za všechnu péči, laskavost, lásku a rodinné zázemí, které jste nám dávali. Přejeme Vám další roky ve zdraví, klidu, spokojenosti, radosti z každého společného rána a hodně síly při společné práci na zahradě.

S láskou a úctou Vaše tři děti s rodinami

24. září 2026 oslavili **Anna a Václav Kučerovi** z Velkého Meziříčí 60 let společného života. Po šedesáti letech už manželé vědí, že život bývá občas stejně tvrdý jako diamant, ale také plný krásných okamžiků. A právě těch krásných vám přejeme ještě spoustu – hodně zdraví, radosti a pohody do dalších společných let přejí děti a vnoučata a pravnučky.

Inzerce

Doprodáváme 22 týd. kuřice. Nesou. A. Novotný, Hrbov 42, tel. 737 477 773

Daruji za odvoz šlapací šicí stroj VERITAS. Tel. 774 766 831.

Sběratel s více než 30letou praxí, koupí a bezplatně ohodnotí starožitnosti všeho druhu. Např: obrazy, mince, zlato, hodiny, porcelán a další starožitnosti. Platím vždy hotově na místě. Nejlepší ceny od sběratele! 732 961 266

Koupím JAWA, SIMSON, MZ, ČZ, vozík PAV, či motory. Na stavu nezáleží. Tel. 723 971 027

Koupím vojenskou vzduchovku vz. 47, vz. 35 či Slavia 631. Děkuji za nabídku. Tel. 721 112 733

Koupím staré hračky, šlapací autíčka, pivní lahve s nápisem, plechovice od olejů, motocykly a součástky k nim, tel.: 732 400 672. Děkuji

Koupím vojenskou výstroj např.: vysouvací nože, tropické klobouky, oblečení pískové, zelené, modré barvy, kanady boty okované-plátěné, maskáče, muniční bedny, bundy s kožichem, ruksaky. Nabídněte cokoliv i poškozené! Volejte nebo prozvoňte na tel.: 732 400 672. Děkuji

Prodej domu ve Velkém Meziříčí. Díky výborné poloze je dům výjimečnou investiční příležitost - lze zde vybudovat ordinace, kanceláře, restauraci, kavárnu nebo byty. Samozřejmě je možné stavbu upravit také na prostorný rodinný dům s pěkným pozemkem. Je to výjimečné místo pro výjimečné lidi. Více informací na tel. 608 824 424 nebo www.prodej-domu-postovni.cz

REAL ELEKTRO



GTV

NOVINKA

LED pásky a profily.

PRACOVNÍ DNY
6:00–15:30

Zahradní 996
VELKÉ MEZIŘÍČÍ

HOTEL HAVLOV
PRESIDENT RELAX & WELLNESS RESORT

Najdete u nás vše, co potřebujete pro
soukromou relaxaci, svatbu, oslavu nebo teambuilding, ideální místo pro vánoční večírky

Celoroční ubytování v pohodlných a prostorných pokojích nebo sezónní ubytování v turistických chatkách, srubech a vlastních karavanech a stanech

Restaurace s barem ve westernovém stylu pro 150 osob, venkovní posezení

Wellness centrum s výhledem do údolí - vnitřní bazén, vnitřní i venkovní whirlpool, parní sauna, masérna, krytá venkovní terasa, součástí wellness Metaxa bar

Hřiště pro tenis, nohejbal a volejbal, bowling, posilovna, rekondiční stoly Slenderlife

Rybník s leknínovým jezírkem, vodopádem a ohništěm na táboráky



HOTEL HAVLOV, ŽĎÁREC 63, 594 56
WWW.HOTELHAVLOV.CZ - INFO@HOTELHAVLOV.CZ - +420 725 295 956

MEZIŘÍČÍ JE BOŽÍ



ZODPOVĚDNÉ FINANCOVÁNÍ

PARKOVÁNÍ PRO VŠECHNY

STARTOVACÍ BYTY

NOVÍ lidovci KDU-ČSL

VOLTE Č. 6 VE VOLBÁCH 9.–10. 10. 2026

POLITICKÁ REKLAMA, zadavatel/zpracovatel: KDU-ČSL

MĚSTO VELKÉ MEZIŘÍČÍ
Tajemník městského úřadu vyhlašuje výběrové řízení na
pracovníka odboru výstavby – referenta územního a stavebního řádu – vodní stavby
na dobu neurčitou
Termín nástupu: 1.12.2026
Bližší informace podá Ing. Antonín Kozina, tel.: 566 781 200
více na www.velkemezirici.cz sekce Úřední deska

NOVÁ VANA DO STARÉ


• bez bourání
• bez nástřiku
• záruka 5 let
• montáž 2 hodiny
Tel.: 608 700 515
www.renovacevany.eu

Vaše rodinná a společenská oznámení
objednávejte na 566 781 038
velkomeziricsko@velkemezirici.cz
nebo v redakci dveře č. 104



Bert Kaštan se chystá na šestidenní v Portugalsku

Šestnáctiletý Bert Kaštan z Velkého Meziříčí se intenzivně připravuje na jeden z největších milníků své začínající kariéry. V sedle dvoutaktního speciálu Sherco SE125 Factory za tým AMK Zalány se v Portugalské Grandole postaví na start prestižní 6DAYS enduro, která letos oslaví už 100. ročník.

Tradiční šestidenní je považována za motocyklovou olympiádu, je to mistrovství světa národních, juniorských, ženských a klubových týmů a patří k nejnáročnějším závodům světa. Jezdci od 12. do 17. října urazí v terénu přes 1 500 kilometrů a na veškerou údržbu i opravy motocyklu jsou v časových kontrolách úplně sami. Pro mladého Berta tak půjde především o obrovskou školu a sbírání prvních velkých zkušeností na mezinárodní scéně.

Bert tímto krokem pokračuje v rodinné tradici, která má ve Velkém Meziříčí hluboké kořeny. Motosportu se úspěšně věnoval už jeho děda Jaroslav Kaštan a na jeho stopu později navázal otec Ivo, devítinásobný účastník Rallye Dakar. Ten nyní synovi pomáhá v roli mentora, ale motocykl si Bert připravuje zcela sám.

Mezi účastníky z 30 zemí bude reprezentovat nejen Českou republiku, ale samozřejmě Velké Meziříčí a školu Ga-te, kam chodí druhým rokem.

„Naším hlavním cílem je přistoupit k závodu s pokorou, dojet do cíle a užít si každý každý kilometr. Šestidenní je obrovská výzva po sportovní i logistické stránce a jsme moc vděční všem partnerům, kamarádům a fanouškům za podporu, díky které můžeme tuto výzvu realizovat," říká Ivo Kaštan.

Přípravu i samotný průběh závodu můžete sledovat na sociálních sítích pod profily bert_kastan41 na Instagramu, na Facebooku a na oficiálních stránkách www.fim-6days.com. *Martina Váchová*

Náměstí za stovky milionů. Teď už rozhoduje kvalita



Rekonstrukce náměstí je nejvýznamnější proměnou centra Velkého Meziříčí za poslední desítky let. Jde o investici za 286 milionů korun, která výrazně zatěžuje městský rozpočet a má sloužit dalším generacím. Vedení města připomíná, že velká část prací probíhá pod zemí na inženýrských sítích. Jako zastupitel jsem však přesvědčen, že stejnou pozornost musíme věnovat tomu, co bude vidět nad zemí.

Postupně se pokládá nová kamenná dlažba. Na první pohled je patrné, že kostky nejsou všude výškově stejné, místy jsou spáry nepravidelné a otázky ve mně vyvolává také provedení kamenných obrub. Práce stále probíhají, proto nechci dělat předčasné závěry. Právě teď je ale správný čas ptát se, jak město kontroluje kvalitu, a podle jakých parametrů bude dílo přebírat.

Nestačí mi, aby náměstí dobře vypadalo pouze v den slavnostního otevření. Rozhodující je, v jakém stavu bude za deset či dvacet let. U kamenné dlažby je zásadní nejen samotná pokládka, ale také skladba a zhutnění podkladních vrstev či správné spárování. Případné budoucí propady a opravy by znamenaly další výdaje, opakované uzavírky a komplikace pro obyvatele i místní podnikatele.

Pozornost si zaslouží také kamenné obruby. Poškozené nebo odštípnuté prvky by měly být před převzetím stavby vyměněny, nikoliv pouze esteticky opraveny. Neměli bychom stavět tak, aby řešení vydrželo jen po dobu záruky.

O kvalitě staveb mluvím také z vlastní profesní zkušenosti. Za svou praxi jsem se podílel na realizaci a předání několika desítek projektů. Mezi ně patří např. Jupiter club, na jehož současnou podobu můžeme být, dle mého názoru, právem pyšní. Mám za sebou také zhotovení staveb, které získaly prestižní ocenění Stavba roku České republiky. Vždy kladu důraz na kvalitní výsledek, poctivé řemeslo a spolupráci s architekty. Právě zkušenost z praxe mě vede k tomu, že u tak významné investice nesmíme řešit pouze vzhled při otevření, ale především kvalitu a životnost.

Co jako zastupitel a člověk z oboru doporučuji:

• Nezávislý technický audit – přizvat k přejímce odborníka na dopravní stavby a pokládku dlažeb, který posoudí rovnost i podkladní vrstvy.

• Transparentní kontrolu – zveřejňovat informace o kontrole kvality, reklamovaných vadách a jejich odstranění.

• Výměnu vadných kusů – poškozené či odštípnuté obruby a kostky řešit výměnou ještě před převzetím stavby.

Roky omezení jsou příliš vysokou cenou na to, abychom dnes řešili pouze vzhled. Teď je čas důsledně kontrolovat kvalitu. Skutečný výsledek nepoznáme při slavnostním otevření, ale až za několik desítek let.

Radim Seifer, zastupitel











Poděkování za dvacet let podpory Evropského festivalu filozofie

Dvacet let Evropského festivalu filozofie je příležitostí nejen k ohlédnutí, ale také k poděkování všem, kteří tuto tradici pomáhají držet při životě. Festival se za dvě desetiletí stal přirozenou součástí Velkého Meziříčí – místem, kde se setkává veřejná debata, věda, společenské disciplíny i osobní příběhy. Přispívá k propagaci města, popularizaci vědy, otevírá prostor pro dialog a pomáhá rozvíjet kulturu komunikace ve veřejném prostoru.

Velké poděkování patří partnerům, kteří festival dlouhodobě podporují a umožňují jeho růst. Velký dík patří městu Velké Meziříčí, FLÚ AV ČR, FF MU v Brně, Jupiter clubu, firmě ORO. Jejich důvěra a ochota investovat do otevřené diskuse jsou základem toho, že se festival může stále rozvíjet a přinášet témata, která mají pro naši společnost smysl.

Dvacátý ročník MOSTY a PROPASTI nabídl v devíti programových dnech téměř 30 přednáškových bloků. U návštěvníků si největší ohlas získala témata: Knihovna jako most: knihy, čtenáři a společnost mezi minulostí a budoucností; Mezi pravdou a lží; Mosty partnerství; Mosty nebo propasti – jak spolu (ne) mluvíme; Chudoba a bohatství: stavíme mosty nebo hloubíme propasti?; Digitalizace, AI, robotika; Křesťanské myšlení jako most i propast. Díky všem přednášejícím za jejich prezentaci a podporu festivalu.

Stejně důležité je poděkování návštěvníkům – místním i přespolním. Vaše účast, otázky a zájem dávají festivalu energii a význam. Díky vám se z filozofie stává živá součást městského života, která propojuje různé světy, názory i generace.

Dvacet let festivalu ukazuje, že když se lidé chtějí potkávat a mluvit spolu, vznikají mosty, které mají sílu překonávat propasti. Děkujeme všem, kteří je pomáhají stavět.

Ať žije FILFEST!

Milan Dufek, ředitel festivalu



Loutkaři poodhalili kouzlo divadla účastníkům workshopu

Letošní 75. výročí založení loutkového divadla ve Velkém Meziříčí nabídlo 20. 9. 2026 netradiční akci – workshop s možností stát se alespoň na chvíli nedílnou součástí souboru, tedy vodičem a vyzkoušet si manipulaci s marionetou (loutkou vedenou na provázcích svrchu), či mluvičem (propůjčit loutce hlas) a odehrát svým blízkým pohádku O perníkové chaloupce.

Účastníci byli seznámeni s prostory a vybavením divadla, technickým zabezpečením a každému byl přiřazen vlastní mentor pro nácvik vedení loutky či rétorických dovedností při čtení textu pohádky. Loutkoherci byli „nováčkům“ po celou dobu na blízku a vysvětlovali jim vše kolem svého řemesla. Bylo krásné vidět, s jakou chutí se účastníci workshopu pustili do zkoušení pohádky i závěrečného představení pro své nejbližší, které pozvali na pohádku.

Sdílení radosti, rozzářené oči z nově poznaného, vzájemné obohacení se a naplnění novou energií, tak by bylo možné shrnout společně strávenou neděli.

Děkujeme všem, kteří vyjádřili přízeň našemu divadlu účastí na workshopu, a potvrdili tak, že loutky spojují všechny napříč generacemi a jsou nedílnou součástí kultury. A na naše malé diváky se těšíme v říjnu s pohádkou Začarovaný les! *Pavla Kravalová*

Křížek na poutní cestě září novotou



Ve Lhotkách už je tradicí, že svátek sv. Václava si místní připomínají poutí ke kapličce sv. Václava na okraji lesa Bučí. Letošní pouť byla spojena se žehnáním opravenému křížku rodiny Slabých, který stojí nedaleko.

Iniciátorkou opravy křížku byla Libuše Slabá, která do této akce zainteresovala celou rozšířenou rodinu. Jak Libuše Slabá podotkla, podnětem k opravě křížku byl článek ve Velkomeziříčsku z května 2025, který mapuje nejen historii křížku, ale i rodiny Slabých, která žila ve Lhotkách v domě číslo popisné 2. Opravenému křížku požehnal velkomeziříčský děkan P. Jiří Kaňa. Pan děkan také vyzval ke stavění křížků v krajině a všem stavitelům nabídl pomoc ze strany farnosti.

Po slavnosti u křížku se dlouhý průvod poutníků posunul o 135 metrů dál ke kapličce sv. Václava, kde pobožnost sloužil taktéž P. Jiří Kaňa.

Ve Lhotkách se dalo v neděli prožít krásné a inspirativní podzimní odpoledne.

Petr Chňoupek



V Borech byla pouť a Tereza v Africe bojovala o zlato

Získat titul mistra světa a k tomu ještě držet světový rekord, to se podaří málokomu. Tereza Březková z Borů to zvládla. Na juniorském Mistrovství světa v silovém trojboji v Jihoafrické republice v kategorii nad 84 kg získala nejen zlatou medaili, ale stanovila nový světový juniorský rekord. Tereza ovládla šampionát s neuvěřitelným celkovým součtem (totalem) 620 kg, což je historické maximum v juniorské kategorii IPF. S Terezou jsme si povídali v době, kdy byla v přípravě, tentokrát na evropský šampionát.

TEXT A FOTO
PETR CHŇOUPEK



Na začátek se nemohu zeptat jinak, než jak jste se k tomuto sportu, který je pro někoho možná šílený, dostala?
Vypadá to strašidelně, ale je to příjemný sport. Dostala jsem se k tomu tak nějak omylem. Celý život jsem byla aktivní, sportovala jsem, cvičila jsem, ale do fitka jsem nikdy nechodila. Studovala jsem v Brně a první rok jsem byla v bytě s kamarádkou a ta se mě jednou zeptala, jestli bych s ní nešla do fitka. Tak jsem šla. Kamarádka toho docela rychle nechala a já jsem chodila dál. Hned ze začátku jsem věděla, že chci zvedat. Pak jsem docela hodně chodila tady ve Velkém Meziříčí do Sypače. Nejprve jsem se toho trochu bála a chtěla jsem se hlavně naučit tu techniku. Chodila jsem na Masarykovu univerzitu a tam jsou povinné dvě hodiny tělocviku a já si vybrala předmět Posilovna se zaměřením na silový trénink. Vyučovala ho taková mladičká slečna, a ta hned druhou hodinu přišla s tím, že bych měla dělat silový trojboj. Ani jsem pořádně nevěděla, co to je. Další hodinu přišla s tím, že mi našla trenérku. Tak jsem se s ní spojila a už to jelo.

A když jste zjistila, co to silový trojboj je, tak jste to zkusila a...
Tak jsem dál cvičila, hlavně ty cviky, co jsou potřeba k trojboji, naučila jsem se techniku. V únoru příštího roku tomu budou čtyři roky. Musím přiznat, že mi to vůbec nedocházelo. Zhruba za čtvrt roku jsem dřepovala sto padesát kilo a já si myslela, že je to běžné, a ono není.

Jak jsem se dočetl, závodíte za oddíl True Momentum v Mladé Boleslavi. To máte trochu z ruky, že?
Možná se to bude zdát trochu zvláštní, ale je to úplně jednoduché. Trojboj funguje trochu jinak, než by se čekalo. Fungujeme online. Mám trenérku, posílám jí videa, ona je zhlédne, zhodnotí, poradí... A být v oddíle mi velmi zjednodušuje přihlašování na závody apod. V Mladé Boleslavi jsem byla jednou.

Jak se holka z Borů dostane na mistrovství světa do Jihoafrické republiky, jaká to byla cesta?
Stane se (smích). První rok, 2024 jsem začínala v oblastní soutěži a probojovala jsem se na republiku. Nakonec jsem na republiku nejela, ale i přesto si všimli pánové z reprezentace mých výsledků a nominovali mě. Tak jsem jela na první mistrovství světa na Maltu, kde jsem skončila čtvrtá, třetí příčka mi utekla jen těsně. Pak jsem jela na evropský šampionát do Plzně, to bylo skvělé. Udělala jsem tam svůj první evropský rekord na dřep a od té doby jsem ho navyšovala na každých závodech. Loni jsem byla na mistrovství Evropy univerzit, kde jsem zase navýšila evropský rekord. Potom mě čekalo mistrovství světa v Kostarice, kam už jsem jela s ambicemi vyhrát. Dopadlo to tak, že jsem po čtyřech dnech odjela se salmonelou. Pak jsem ještě loni stihla evropský šampionát v Litvě, kde zase padl evropský rekord, a to i přesto, že jsem si měsíc před závodem nalomila prst. A pak už jsem jela pro titul do Jihoafrické republiky.

Jak to v Africe probíhalo?
Vždycky, když jsem šla na závody v trojboji, něco se pokazilo. Na každý závod jsem odjížděla s něčím, minimálně s rýmou. Tohle byly první závody, kde všechno klapalo podle představ. Byla jsem z toho až zmatená. V životě jsem se před závodem necítila lépe. Celý závod šel podle plánu, a to se nám taky nikdy nestalo. Všechno vyšlo, všechno klaplo a mělo to zlatou tečku.

V Africe jste dala světový juniorský rekord v totalu, který má teď hodnotu 620 kg. V dřepu jste dala 280 kg, v benchpressu 132,5 kg a v mrtvém tahu 207,5 kg, to nebyly světové rekordy?
V dřepu to byl evropský rekord. Teď mě čekají závody ve Slovinsku a tam bych chtěla dát světový rekord. Nyní je 290 kg.

V tréninku už jste to zvedla?
Ne. Vůbec. V tréninku takové váhy jako na závodech nezvedám. Ani bych si to nedovolila. V tréninku jsem na dřep šla nejvíc 260 kg, v tahu 190 kg.







Jak takový trénink vůbec probíhá?
Trénuji třikrát týdně. Hrozně záleží, v jaké fázi přípravy jsem. Mám různé bloky, které trvají čtyři týdny, a ty se liší podle toho, zda je po závodech, nebo před závody.

A kde trénujete?
Jezdím do Žďáru nad Sázavou nebo občas do Jihlavy. Ve Velkém Meziříčí jsem začínala u Sypače, ale dnes už tam netrénuji, protože tam se nesmí používat magnézko, a to je pro mě nepřijatelné, protože můj trénink bez něho nejde. Chodila jsem i na Panoramu, ale tam bohužel nemají kalibrované kotouče. V Borech teď máme novou posilovnu, a to přímo ve škole, kde pracuji jako asistentka pedagoga. Na cvičení pro mě to úplně nebude, ale domluvila jsem se s panem ředitelem, že povedu pro děti dva kroužky.

Silový trojboj se skládá z dřepu, benchpressu a mrtvého tahu. Jakou disciplínu máte nejraději?
Vždycky jsem říkala, že nemám ráda tahy, ale to se obrovsky změnilo. Neměla jsem je ráda hlavně kvůli tomu, že mi nešly. Teď hrozně ráda tahám. Úplně nejradši mám ale benchpress. Ten je skvělý, u toho se leží. Vždycky jsem říkala, že mám nejraději dřepy, ale to bylo tím, že je to moje nejsilnější disciplína. A teď jsou nejméně oblíbenou disciplínou.

Už jsme si tady řekli ta čísla z mistrovství světa, kam se to dá až dotáhnout?
Kam to půjde. Nechci si dávat žádné stropy. Není proč si dávat nějaký strop.

Je vidět, že máte opravdu sílu, využijete ji někdy i v běžném životě?
Máme doma hodně zvířat a máma pořád potřebuje nějaké krmení, tak jí nosím pytle. U hasičů sundávám mašinu ze základny atd.

Už jste nakousla, že jste členkou závodního družstva SDH Bory a na starosti máte koš. U hasičů jste dlouho?
U hasičů jsem od dvanácti let. Víc mě baví trojboj, ale hasiči jsou skvělí v tom, že je to taková druhá rodina. Baví mě na tom, že jsou to dva úplně rozdílné sporty. V hasičích záleží na celém týmu, v trojboji jdu sama za sebe. Baví mě ta odlišnost.

Jak vás jako mistryni světa a světovou rekordmanku přijali v Borech?
Já mám hrozně ráda naši vesnici. Když jsem závodila, byla u nás zrovna pouť. Lidé se sešli v našem sportovním areálu a tam mi fandili. Kamkoliv přijdu, tam mi lidé gratulují, je to prostě super. S paní starostkou jsme se domlouvaly, že by mohla být nějaká beseda v knihovně. Uvidíme.

Pojďme se podívat do budoucnosti, co vás teď čeká?
Teď mě čeká republika žen, abych se mohla kvalifikovat na závody v této kategorii, do které v příštím roce přestupuji. Příští rok už to bude trochu jiné. Moje současné výkony by mě zařadily někam na páté místo, což je pořád pěkné, ale není to pódium. Na konci listopadu mě čeká světový pohár univerzit, což ale není vůbec jisté, protože se má konat ve Spojených arabských emirátech. Určitě se ale bude konat mistrovství Evropy ve Slovinsku, což bude můj poslední juniorský závod. Mezi ženami mě pak v březnu čeká evropský šampionát ve Švédsku a v červnu mistrovství světa znovu v Jihoafrické republice v Sun City. Ráda se tam vrátím, bylo tam krásně.

Zapomenuté okamžiky

Historický seriál Velkomeziříčska, který připomíná pozapomenuté události, osobnosti a místa Velkého Meziříčí a okolí. Každý díl srozumitelně a civilně vrací do současnosti drobné i dramatické stopy regionální paměti, které by jinak snadno zapadly.



Most, Bartoška, Menšík, Höger a další

Stavební inženýr Luděk Turna přijme lákavou nabídku pražské projekční kanceláře. Pokouší se prosadit i za cenu podvodu, ale včas se vzpamatuje a dobrovolně odchází budovat dálnici…

To je základní zápletka filmu Hřiště z roku 1975. Proč o něm mluvíme? Drtivá část filmu režiséra Skalského se odehrává na stavbě dálnice D1, a to konkrétně na úseku Měřín – Velké Meziříčí a především na stavbě dálničního mostu Vysočina nad řekou Oslavou.

Na rozestavěném mostě se s lehkostí sobě vlastní pohybují Jiří Bartoška, Karel Heřmánek či Vladimír Menšík. Jednu z hlavních rolí si ve filmu střihl i legendární Karel Höger. Dále si v tomto snímku zahráli Eliška Balzerová, Jiří Lábus, Vladimír Kratina, František Němec, Miloš Nedbal a řada dalších vynikajících herců. V hlavní roli je ovšem most, dálnice a údolí řeky Oslavy.

Dnes už unikátní letecké záběry pořídil kameraman a dokumentarista Jiří Krob.

Stavba dálničního mostu byla zahájena v dubnu 1972 a zprovozněn byl 28. listopadu 1978. O stavbě se mluvilo ovšem už mnohem dřív. Projekt byl schválen 13. ledna 1939 a týden na to se začalo stavět, a to u Zástřil na východě Moravy.

Velkomeziříčsko 4. února 1939 informovalo o tom, jak má budoucí dálnice vypadat: „Dálnice bude mít šířku 21 metrů a bude rozdělena na dvě části, určené pro jeden směr. Tyto části od sebe oddělí pás 3 metry široký, vozovka na každé straně bude mít šířku 7 metrů, 2 metry připadnou na každé straně na bankety. Pro křižování silnice budou zřízeny nadjezdy nebo podjezdy, takže silnice nebudou dálnici protínat.“

O tom, jak bude překlenuto údolí řeky Oslavy se zatím nemluvilo, ale právě hluboké údolí naší krásné řeky bylo důvodem proč zemský výbor trasu kolem Velkého Meziříčí nepodporoval.

Petr Chňoupek

V lese hoří bombardér

V tomto dílu se budeme opět věnovat jedné letecké katastrofě. Řeč je o té z 27. září 1938.

Nacházíme se v lese jižně od Kadolce. V září roku 1938 tu byl docela slušný ruch. Československá armáda před pár dny mobilizovala a 81. letka pátého leteckého pluku vyzbrojena těžkými bombardéry Aero MB 200 byla dislokována na polní letiště u Křižanova.

V úterý 27. září pozdě večer odstartoval z letiště bombardér se čtyřčlennou posádkou – rotmistr Josef Pimmer, poručík Jaromír Durdík, četař František Heřman a četař Josef Řeha. Krátce po startu letoun prudce odbočil vlevo a za chvíli narazil do svahu před Kadolcem a začal hořet.

Pilot Pimmer, který spolu s četařem Řehou havárii přežil, vypověděl, že brzy po startu začal jeho letadlu hořet motor. Oficiální příčinou nehody byla skutečnost, že na závětrné straně kopce byl letoun spádovým větrem stlačen pod úroveň dalšího vršku. Náraz do svahu tak už měl být nevyhnutelný.

Jako první byli na místě nehody dva rolníci z Kadolce, a to František Bojanovský a Josef Chylík, kteří poskytli posádce první pomoc.

Nehoda si vyžádala dva mrtvé – dvaadvacetiletý Jaromír Durdík z Chlumce nad Cidlinou zemřel dva dny po nehodě v Brně ve sborové nemocnici. Ve stejné nemocnici, den před Durdíkem zemřel i třiadvacetiletý František Heřman z Karlova u Milevska.

Petr Chňoupek



Příběhy z křížů

Naši krajinu zdobí už po staletí kříže. Stojí u cest, na návsích, u lesních pěšin a každý má svůj příběh. Na některých z nich najdete i jména těch, kteří je stavěli, nebo těch, kterým jsou věnovány. Pojďme si povídat o lidech, kteří už tu nejsou, ale v krajině zanechali věčnou stopu.



Velké Meziříčí: Kříž na Třebíčské ulici

Křížek má dlouhou a bohatou historii, o té nám vyprávěla Marie Ripperová: „Ve starší literatuře se uvádí, že tento kříž je z roku 1775. Rok pořízení se sice ověřit nedá, ale na mapě 1. vojenského mapování z tehdejší doby je skutečně zaznamenán. Postavila ho rodina Malouškova z Oslavice č. 9 na svém pozemku. Původně se nacházel na samé hranici oslavického katastru. Později se hranice katastru několikrát posouvaly, takže dnes stojí kříž ve Velkém Meziříčí, ačkoli svoje místo neopustil.

Až k tomuto kříži vyprovázeli v minulosti obyvatelé města svoje syny a dcery, kteří odcházeli do učení na řemesla nebo do služby do Vídně. Zde se s nimi loučili, ať už odjížděli s formany, nebo šlapali pěšky. Později je vyprovázeli k nádraží, když odjížděli vlakem. Kříž byl opraven v roce 1946 včetně ohrádky. Ohrádka byla několikrát opravována i později, většinou obyvateli okolních domů. Po obou stranách kříže rostly v ohrádce dlouhá léta lípy. Z důvodu špatného stavu musely být počátkem 21. století odstraněny a místo nich byla zasazena jen jedna, netypicky mimo ohrazení.“

Rudolf Dočkal v Kukátku velkomeziříčském z roku 1946 píše: „Když v roce 1885 – 1886 Taliáni stavěli k nám železnici, před tímto křížem jako by se zastavili, jako by se báli stavěti ji až k nám do města dolů. Co toto zastavení v budoucích dobách nadělalo útrap lidem, kteří museli do kopce vzhůru na nádraží, a zvířatům, která musela táhnout těžké náklady, na to tehdy nepomysleli.“

Petr Chňoupek

Velké Meziříčí má bohatou historii, do které se zapsala nejedna osobnost. Na některé se ovšem zapomíná. Mezi takové patří jak legionáři, tak vojáci, kteří prošli peklem front první světové války. V našem seriálu chceme připomenout osudy některých z nich.

Zapomenutí hrdinové



Novinář z módní rubriky

Cyril Žďárský se narodil ve Velkém Meziříčí, ale většinu života prožil v Praze. Prošel legiemi v Rusku i ve Francii. Pojďme se seznámit s jeho osudem.

Cyril Metoděj Žďárský se narodil ve Velkém Meziříčí na Karlově v domě číslo popisné 245 dne 2. července 1872, a to jako syn Martina Žďárského a jeho ženy Petronelly.

Začátkem dvacátého století ho zaznamenáváme v Praze v redakci Národních listů. Tam měl zprvu na starosti módní rubriku a rubriku zahraničních zajímavostí. Před válkou se ovšem vyšvihl do zahraniční redakce. Dne 14. srpna 1912 se v Praze u sv. Štěpána oženil s Marií Alfonsou Fenet ze Saint Martin du Mont ve Francii.

Kde a s jakým plukem Cyril Žďárský bojoval, není zcela známo. Z dostupných dokumentů vyplývá, že byl ale hned na začátku války těžce raněn a padl do ruského zajetí. Pobývat měl v zajateckém táboře ve Skobalově ve střední Asii, později pak v Darnici u Kyjevě.

V Kyjevě se také 19. února 1916 přihlásil do legií. Do legií v Rusku ovšem nikdy nevstoupil. Dne 15. října 1917 se v Archangelsku spolu s další více než tisícovkou dobrovolníků nalodil na loď Kursk a odplul do Francie. Kursk zakotvil v přístavu Le Havre 12. listopadu 1917. Do legií byl přijat už 14. listopadu 1917.

Ve Francii bojoval v sestavě 21. střeleckého pluku, od 14. března 1918 velel jako poručík 14. rotě. Prošel tak boji na alsaské frontě a u Terronu. Pluk se po skončení války přesunul na Těšínsko a na Slovensko, ale už bez Cyrila Žďárského. Ten skončil v legiích 10. listopadu 1918 a začal pracovat jako tajemník tiskové služby při vyslanectví v Bruselu. Nakonec to dotáhl až na ředitele tiskové služby ministerstva zahraničních věcí. Mimo práce v diplomacii byl i literárně činný, byl překladatelem, například děl spisovatele Kiplinga. Cyril Žďárský zemřel 14. února 1946 v Praze.

Petr Chňoupek

POMŮCKA: ANON KVESAL REN	HRA SE ZPĚVY A TANCI	3. TAJENKA	POKUD (slovensky)	VZOREC NITRIDU TANTALU	ASIJSKÝ STÁT	NADPISY		OPEVNĚNÉ SÍDLO	DOMÁCKY OLGA	ZNAČKA MILI-AMPÉRU	NÁPADNÝ KRASAVEC	CITO-SLOVCE SMÍCHU	JAPONSKÁ POTÁPĚČKA	UVÁDĚT DO TOČIVÉHO POHYBU	SLOVENSKY „KŘIVÝ“
VYBAVIT ŠATSTVEM							VÁLEČNÁ INDIÁNSKÁ SEKERKA								
MALÉ AMERICKÉ PRASE							1. TAJENKA / BOJOVÝ POKŘIK								
JMÉNO SPISOVA-TELE McBAINA			POVAHA / NUDIT							LOVEČTÍ PSI / ŠKOPEK					
LEDVINA (lékařsky)				CENA PENĚZ / DRAVÝ PTÁK					ČÁSTI TÝDNE / PODOBA				ŘÍMSKÁ ČTYŘKA / SLONOVÁ KOST		
DVAKRÁT SNÍŽENÝ TÓN					POPĚVEK / ZNAČKA RADIA			ČTVRT TUCTU / ŠPALKOVÝ ÚL				URČITÝ V POŘADÍ / TROPICKÁ DŘEVINA			
KEMPY							CIZOKRAJ-NÝ PTÁK / PRIMITIVNÍ ZBRAŇ							2. TAJENKA	OZDRAVO-VAT
NÁPOR CHOROBY						HAD / PATŘÍCÍ PRAMÁTI LIDSTVA					DOLNÍ KONČETINA / ŘÍMSKÝCH 501				
	PLUKOVNÍK (zastarale)	SLOVENSKY „VE“ / SAVÝ			STÁTNÍ POKLADNA / ČÁST BOTY					DOSAH (zastarale) / AMERICKÝ HLODAVEC					
OBROUSIT PILNÍKEM									NEJNIŽŠÍ HODNOTY / NAPLNIT TEKUTINOU						
JEDNOTKA INFOR-MACE				BAVLNĚNÁ TKANINA / OVOCNÁ ZAHRADA				TUMÁŠ / OKRASNÍ PTÁCI			CYKLO-HEXANON / ZAKVIČENÍ				
CITO-SLOVCE RADOSTI			POLSKÁ ŘEKA / BÍLÁ BARVA				SAD / VZOREC SULFIDU PLATINY					HAJDY / DOMÁCKY ALENA			
SLEVA VELKOOD-BĚRATELI						ODRŮDA VÍNA / JAKÁ VĚC							SPZ OSTRAVY / POLNÍ MÍRA		
4. TAJENKA										SLOVENSKÉ MĚSTO					
ZADNÍ ČÁST HLAVY				SEKAT						JEDNOTKA RYZOSTI ZLATA					

Znění tajenky a jméno s bydlištěm zašlete do 23. října 2026 na adresu: velkomeziricsko@velkemezirici.cz nebo poštou či osobně do redakce.

Výherce z minulého čísla:
Dagmar Plachetská, VM

DEN ŽIVOTA

Stejně jako v každé jiné obci v padesátých letech minulého století vznikla Jednotná zemědělská družstva, tak i v roce 1957 vzniklo družstvo v Olší nad Oslavou.

JZD nefungovalo zrovna dobře. V roce 1968 (promítán byl v roce 1969) režisér (tajenka 1) Skalský natočil dokumentární film Den života. V hlavní roli je tu družstevnice z Olší nad Oslavou Ludmila (tajenka 2). Film popisuje její všední pracovní den v zemědělském družstvu. A protože byl rok 1968, kdy se alespoň chvíli trochu mohlo, poukazují filmaři na některé z problémů. V dokumentu velmi kriticky a nebojácně promluvil i tehdejší předseda Místního národního výboru v Olší nad Oslavou Josef Křehlík a kritikou nešetřila ani předsedkyně Jednotného zemědělského družstva Olší nad Oslavou Věra Klapalová.

Film je unikátní především v tom, že jsou v něm k vidění skoro (tajenka 3) let staré záběry Olší nad Oslavou, a také tváře dnes již nežijících obyvatel vesnice. Ale možná, že pro dnešní dobu jsou nejzajímavější mnohdy i detailní záběry dětí. Mnozí z nich dnes ještě žijí a určitě by se poznali nebo by je poznali jejich potomci. Tento film se dá prostě sledovati i bez zvuku, ale to by ovšem byla škoda.

Devatenáctiminutový dokumentární film Den života je dnes zajímavé a velmi dobře filmařsky zpracované (tajenka 4) doby.

Jednotné zemědělské družstvo v Olší nad Oslavou nepřežilo sedmdesátá léta a bylo sloučeno s JZD Netín. Jeho život tak trval necelých dvacet let a zbyl nám po něm tento film, jako vzpomínka na staré časy.



Tajenka z minulého čísla: továrník, kruhového, modlitbu, krajinu

Lidové pověsti se v minulosti šířily především ústním vyprávěním. Podle vzoru lidových vypravěčů se těmito pověstmi inspirovala a téma znovu zpracovala Marie Ripperová. Ilustracemi je doplnily Alice Trojanová a Kateřina Dvořáková.
Publikaci Pověsti z Velkomeziříčska vydalo město Velké Meziříčí roku 2020. Zakoupit ji můžete v Turistickém informačním centru Velké Meziříčí nebo na e-shopu města.

Pověsti z Velkomeziříčska



Hastrman honákem

Hastrman často tropívá lidem různé kousky. To jednou šel sedlák z Uhřínova do Svařanova.
Cestou dohonil muže, který hnal vepře. „Kampak, strejčku? Ženete do Svařanova?“ zeptal se. Honák přikývl. „To já se k vám přidám,“ povídá sedlák. „Aspoň nebudeme platit mejto (= nebude nám smutno).“
Šli vedle sebe a sedlák vyprávěl, že jde navštívit dceru, která se dobře vdala. Povídal a povídal, že ani nezpozoroval, že mu honák moc neodpovídá.
Když se blížili k lesu, sedlák zamával holí a zavolal: „Hahou, hahou, hahou.“ Sotva to dořekl, stádo vepřů i s honákem zmizelo, jako by se do země propadlo. Byl to hastrman.

Kalendář akcí

Kino

1. 10. 2026, 18:30
Bára Basiková

2. 10. 2026, 19:30
Digger

3. 10. 2026, 19:30
14. 10. 2026, 19:00
Pravda, nebo lež

4. 10. 2026, 18:30
Dokonalý den

7. 10. 2026, 18:00
Film v rámci Dýňobraní
Ať žijí duchové !

11. 10. 2026, 16:30
18. 10. 2026, 16:30
Pat a Mat zpátky na venkově

11. 10. 2026, 18:30
18. 10. 2026, 18:30
Tango pro 3

15. 10. 2026, 17:00
Zlevněné vstupné! Pět švestek

17. 10. 2026, 19:30
Resident Evil

21. 10. 2026, 19:00
Opuštěný

23. 10. 2026, 19:30
Clayface

25. a 28. 10. 2026, 16:00
Ovečka Shaun ve filmu: Příšera z Mossy Bottom

25. 10. 2026, 18:30
28. 10. 2026, 18.30
29. 10. 2026, 18:30
Kluci to vidí jinak než holky

29. 10. 2026, 16:00
Toy Story 5: Příběh hraček

30.10. 2026, 19:30
Šipkaři

Koncert

9. 10. 2026, 19:00
Velký sál Jupiter clubu
Kristián Šebek a Slawinski orchestra

20. 10. 2026, 19:00
Velký sál Jupiter clubu
Hvězdné muzikály

24. 10. 2026, 19:00
Velký sál Jupiter clubu
Abba World revival

6. 11. 2026, 19:00
Velký sál Jupiter clubu
Wohnout – bohémských 30

7. 11. 2026, 20:00
KD Uhřínov
Reflexy - charitativní zábava

Divadlo

6. 10. 2026, 19:00
Velký sál Jupiter clubu
Pusťte mě ven

7. 10. 2026, 19:00
Velký sál Jupiter clubu
Mikropárty s Karlem Šípem

8. 10. 2026, 19:00
Velký sál Jupiter clubu
Švanci show: Já su já

11. 10. 2026, 16:00
Velký sál Jupiter clubu
Míša Růžičková: Ostrov písniček – Po stopách Dína Pepína

15. 10. 2026, 18:00
16. 10. 2026, 19:00
17. 10. 2026, 19:00
18. 10. 2026, 15:00
Velký sál Jupiter clubu
Divadlo Ikaros - Donaha

10. 10. 2026, 14:00 a 16:00
24. 10. 2026, 15:00
Malá scéna Jupiter clubu
Loutkové představení Začarovaný les

22. 10. 2026, 19:00
Velký sál Jupiter clubu
Osmany show

3. 11. 2026, 19:00
Velký sál Jupiter clubu
Normální debil

VGS

13. 10. 2026, 16:30
Kinosál JC
Nový Zéland I

20. 10. 2026, 16:30
Kinosál JC
S Kubou na Kubě

27. 10. 2026, 16:30
Kinosál JC
Básník Oldřich Mikulášek

3. 11. 2026, 16:30
Kinosál JC
Nový Zéland II

Výstavy

do 11. 10. 2026
Luteránské gymnázium
Přes - otisk, přenos, stopa
Pres Nostres

do 12. 10. 2026
Bistro a kavárna Kovomat
In Natura
obrazy Lenky Muchové

do 19. 10. 2026
vestibul radnice
Tváře pomoci

do 30. 10. 2026
Muzeum VM
R.I.P. aneb Tichá krása smutečních oznámení

Různé

7. 10. 2026, 6:30-16:00
u Kotvičky
Koláč pro hospic

9. 10. 2026, 12:00-18:00
Městská knihovna
Dýňohraní v knihovně

10. 10. 2026, 13:00-17:00
Dóza
Puntíkový den

11. 10. 2026, 8:00-10:00
Předsálí kina
Schůzka filatelisté

17. 10. 2026, 10:00-16:00
Jupiter club
Workshop akvarelové malby Evy Pejchalové

17. 10. 2026, 10:00-16:00
Jupiter club
Kurz tisku z tetrapaku

21. 10. 2026, 17:00
Husův dům
Večer s Františkou Jirousovou

31. 10. 2026, 19:00
prostory Jupiter clubu
Ples v bílém

19. 11. 2026, 15:00-17:00
Kinosál JC
Festival vzdělávání 2026

Veřejné bruslení

So, 10. 10. 2026, 12.45 – 14.15
Ne, 11. 10. 2026, 14.00 – 15.30
So, 17. 10. 2026, 13.45 – 15.15
Ne, 18. 10. 2026, 14.15 – 15.45
So, 24. 10. 2026, 13.30 – 15.00
Ne, 25. 10. 2026, 14.00 – 15.30
St, 28. 10. 2026, 13.45 – 15.15
Čt, 29. 10. 2026, 11.00 – 12.30
Pá, 30. 11. 2026, 9.00 – 10.30
So, 31. 10. 2026, 13.00 – 14.30
Ne, 01. 11. 2026, 12.30 – 14.00

Vstupné – bruslící, dospělí, mládež nad 15 roků 60 Kč
děti do 15 roků 50 Kč, doprovod 20 Kč

Změna programu vyhrazena

Pravidelně aktualizovaný kalendář akcí naleznete na webu
www.velkomeziricsko.cz